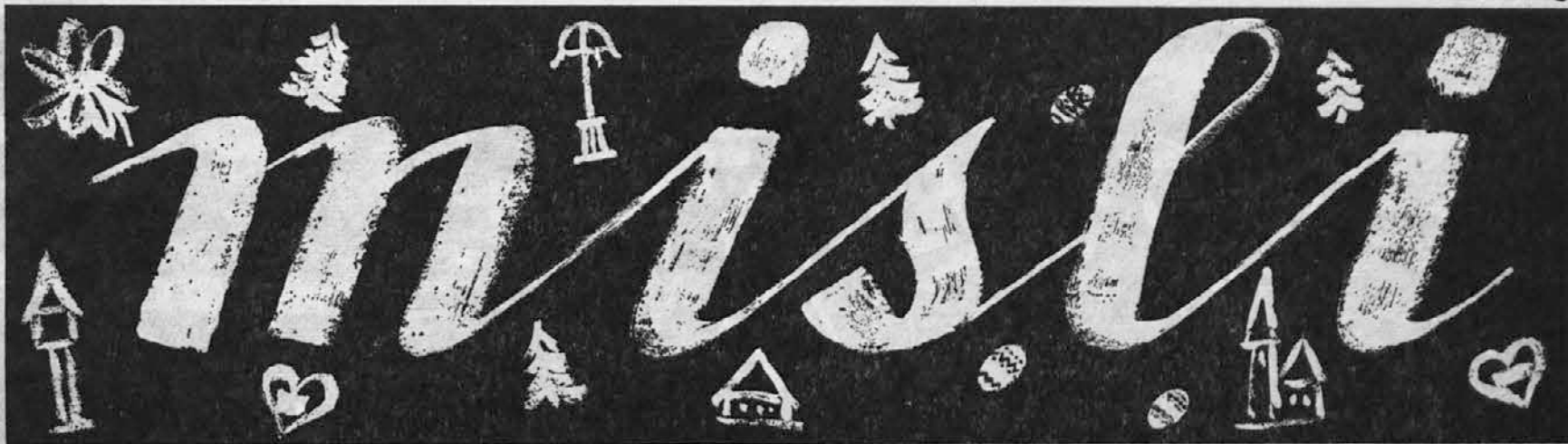

SLOVENSKI INFORMATIVNI LIST V AVSTRALIJI. SYDNEY, MELBOURNE, ADELAIDE, PERTH, BRISBANE, HOBART. ★ Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical.

NEKAJ VELIKONOČNIH MISLI

NEDAVNO MI JE slovenski fant pokazal oljčno vejico, ki jo je lepo okrašeno prinesel s seboj iz Trsta — spomin na dom in za spomin na slovensko čvetno nedeljo. En sam pogled na oljčno vejico mi je pričaral vse tiste čudovite dogodke, ki so se odigrali na slovenski zemlji okoli velike noči. Videl sem v duhu naltlačeno cerkev in žareče obraze otrok z butaricami v rokah. Oči so begale na levo in desno in iskale, katera butarica je lepša, katera večja, katera ima največ barvanih trakov ali največ pomaranč. Za oljne vejice v rokah odraslih se niso dosti menili, pa se je zelenje tako lepo odražalo od zgubanih obrazov mamic in njih sklenjenih ter z molkom ovitih rok. Bolj so občudovali največjo butaro, ki so jo v cerkev prinesli trije odrasli fantje in je segala skoraj do stropa. Vsa cerkev je bila kakor pisan slovenski šopek.

Taka je bila slovenska cvetna nedelja in taki so moji spomini: topli in domači, prav kakor oljčna vejica v rokah slovenske mame ali pa pisana butara v rokah slovenskega fantiča.

Cvetni nedelji je sledil teden čudovitega in v dno duše segajočega molčanja. Dosti dela je bilo po hišah, dosti pospravljanja in pomivanja in pripravljanja za veliko noč. Vse življenje se je pa kljub temu le nekako zgrnilo okrog cerkve, kjer je mežnar pripravljaval božji grob in privlekel od izpod strehe dva rimska vojaka z mrkimi obrazi in sulico v rokah. In svečnike z rumenimi svečami in križ in vijolične blazine . . . Vse se je pripravljalo kakor za pogreb Nekoga, o katerem že vsakdo ve, da bo ta teden umrl.

Ko so se v četrtek začeli obredi in je namesto strežnikovega zvončka zapel klopotec ter smo mi z vso resnostjo začeli vrteti raglje, ko se zvonovi niso nič več oglašili iz lin, tedaj nas je vse čudno pretreslo. Cerkev je bila prazna, oltarji razkriti, sveče pogašene . . . Le stranski oltar je bil v cvetju in lučkah: hranil je Najsvetejše, ki je bilo na veliki petek prenešeno v božji grob. Mi pa smo poljubovali križ, na katerem se mi je ta dan Jezusov obraz zdel še bolj trpeč in sem na srčni rani skoraj videl kapljo sveže krvi . . .

Velika sobota ni imela več

smrtne mračnosti. Vso svojo mladost sem jo primerjal tepežnemu dnevu po božiču. Na tepežni dan smo tekali okoli s šibami, na veliko soboto pa z blagoslovljenim ognjem. In barvali smo pirhe in mati je pripravljala potice in kuhala šunko . . . Aj, praznik se bliža! Tudi zvonovi so se med mašo spet oglašili in posta je bilo konec. K žegnu smo nesli. Prijetno je bilo gledati pisane košare, ki so se zibale na glavah mater in deklet proti cerkvi.

Pa je minil tudi ta dan in v sončnem velikonočnem jutru je zadonela iz božjega groba po cerkvi duhovnikova Aleluja. Banderi so zavihrale, možnarji so udarili za hišami, procesija se je premaknila. Ona lepa in pestra slovenska procesija, polna velikonočne pesmi in veselja in prebujajočega se pomladnega življenja. „Zapoj veselo, o kristjan, veselja tvoje je dan . . .“

Doma smo potem pokusili velikonočni žegen, nato pa že hiteli pred hišo s pirhi in pomarančami. Ne bom pozabil, kako sem napilil dinar, da sem laže sekal in dobival. Pa me je mama za ušesa, češ da sem na samo veliko noč uganjal goljufije. In lupine in olupke smo morali skrbno metati v ogenj: blagoslovljeno je bilo vse to, ni smelo ležati po tleh med smetmi . . .

Oj, spomini, kam ste me privleli? Lepi ste kot samo velikonočno jutro mojih mladih let. Proč z grenkostjo, ki se vam pri-mešava! Preveč ste sveti, da bi vas oskrunila grenka misel, preveč ste domači, da bi vas nova domovina izruvala iz srca. Imam vas kot zaklad, ki ga kot redkost hranim od doma in mi ga nihče vzeti ne more.

Velika noč — praznik smrti in praznik življenja, ki se iz smrti rodi. Praznik trpljenja in praznik veselja, ki ga žrtev prinese. Vse naše življenje gre tako pot. Kdor ne zna trpeti, tudi živeti ne bo znal, ko bo trpljenja konec. „Dedci v kikirah“ bi rekel Cankar mnogim med nami, če bi nas poznal. Tistim, ki se ne upajo ničesar začeti, in tistim, ki samo tožijo nad težavami ter žrtvam ne vidijo konca. Pa tudi tistim, ki si niti za veliko noč ne upajo pobrskati po svoji vesti in urediti račune z Bogom. P. Bazilij.

VELIKI TEDEN

Zdrzne se v snu
in široko odprte oči
iscejo v noc.
— Kaj me budis,
zakaj me muciš,
veter ti blodni v vejah pod
oknom sumec? —

Cuj!
Kakor matere jok,
kakor ranjene duše vzdih,
kakol jetnikov klic.
Jo!
Iscejo v noc trudne oči,
gledajo — vidijo:
križ tam stoji.
Temen in vendar svetel,
glej, cez ves svet strmi.
Jezus pa roma od kraja do
kraja,
stopil je s križa, nas vse
obiskuje,
kjer razkropljeni smo, kjer
smo ostali:
isce nas, klice, tolazi, dviguje.
Preko Avstralije do Argen-
tine,
kjer so Slovenci in Ga se
kdo moli,
vse nas obisce, da bili bi
zbrani:
ta veliki teden da bili z
Njim.
V Afriko sel je, da najde
oceta,
in v Kanado pride, da obisce
moza —

kjerkoli na svetu se križ se razpenja,
kjer sta nas jezik in vera doma. —
Pod oknom veter ihti.
Poslušala zdaj bi velikonočni zvon:
v odpuščanje, v spravo in v opomin.
Glej, pozabili smo na nebo,
pozabili na dom in molili peklo,
pa naj se veter ne joce?
— Tako rada bi pokleknila zdaj
in molila za nas vse, moj Oče! —

Neva Rudolf.

KI JE ZA NAS TRPEL

ZA NAŠO SKUPNOST

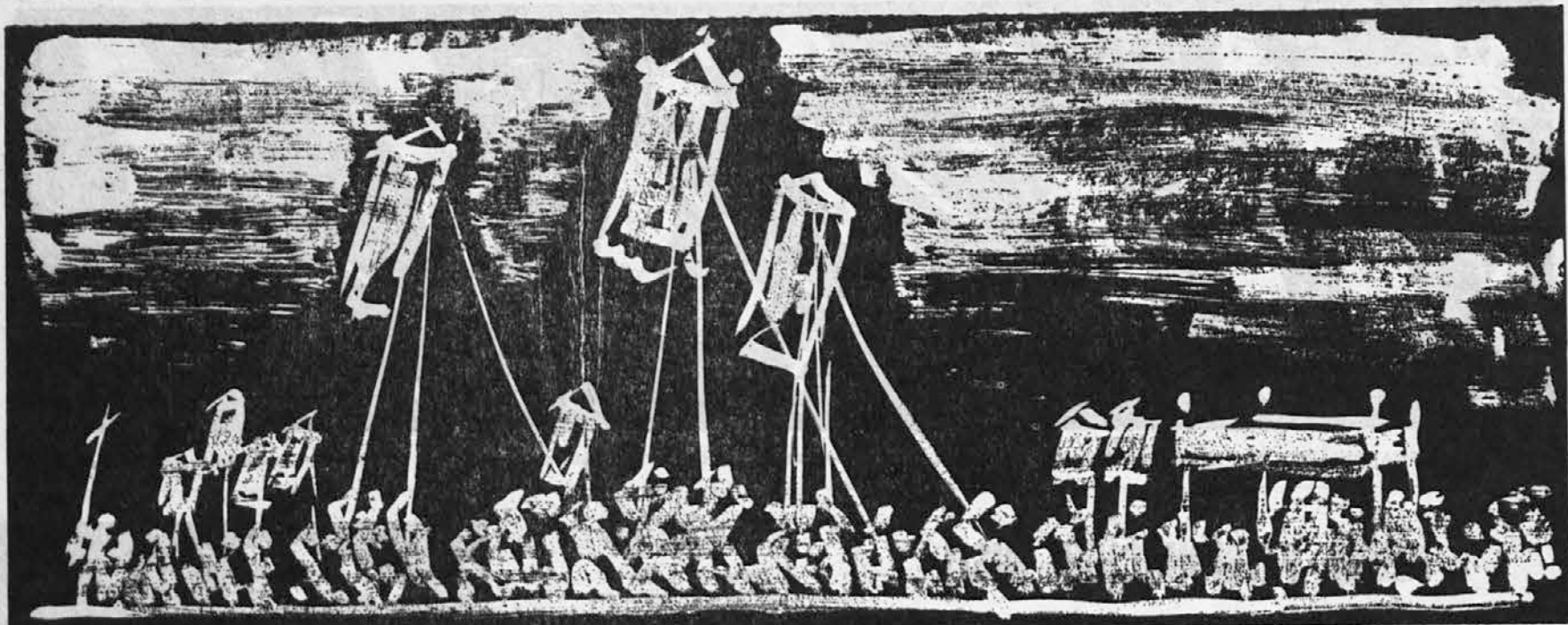
NA DAN!

Kvišku srca, kvišku glave! Megle so se raztopile, sence so izginile, slovenski Sydney se je postavil na noge. In to je znamenje za vso slovensko Avstralijo: Predramimo se, rojaki! Bilo je neodložljivo, skrajni čas je bil. Precej smo že zamudili, toda bolje pozno kakor nikoli! Pohitimo in popravimo, da nas ne zaloti prezgodnji september, dremajočih delavcev na neizoranem polju . . .

Rojaki Slovenci širom po obširni Avstraliji, družite se, zbirajte se! Bratje Slovenci v Sydneyu in okolici, lepo in pristržno vas vabimo, prihajajte pogosto in v velikem številu v Slovenski dom! To je naš skupni dom. Tam se najdemo zlasti vsako soboto zvečer. Malo pokramljamo, polko

zaplešemo, v miru pospravimo klobaso, izpraznimo kozarček ter odidemo pomirjeni in potolaženi . . .

Toliko za začetek. Vse najvažnejše delo, ki bo dalo stvari pravi smisel in pomen, pa je zaenkrat še v načrtu. Od načrta do ureditve je pot lahko prav kratka. V Domu so nam na razpolago lepo urejeni prostori in čedna dvorana. Tam se bomo sestali in pogovorili, kako priti do klavirja, ker brez klavirja je težko učiti pevskega zbor. Dobro je, da imamo kam iti, in zato je prostor tam, da bomo v njem zaživel svoje lastno življenje. Poleg pevcev se bodo tam zbirali in vadili tudi igralci in godci. Od tam pa vodi pot na oder. Kulturnih delavcev potrebujemo. Kulturni delavci — na dan! (Dalje na str. 6).

VESELE PRAZNIKE

BOŽJI TRENUTKI

„KAJ MISLITE, ali ravnamo prav, če iščemo, kako bi našli zavetja pred nevihto; če se skušamo izogniti usodi, nečemu, kar bomo najbrže doživeli?“

Stala je vsa v dvomu, pa vseeno odločna, in ga nepremično gledala. S stranskega oltarja ja padala tista posebna svetloba sveč samo na njene roke. Čudno — in pater je govoril samo tem prstom, ki so se oklepali rjave deščice v spovednici. Ti nemirni prsti so pripovedovali vso povest. Govorili so o zbeganosti, o trpljenju človeka, ki išče resnice, pa ve, da bo resnica prinesla njemu in še drugim bolest, razočaranje, grenkobo.

„Ali smo vedno dolžni bolj misliti na druge kot nase? Ali je to greh, če nenadoma dorasemo in z grozo spoznamo, da so bila leta, dolga leta preteklosti, docela zgrešena, da še najlepši spomini

predstavljajo samo kesanje, zavest zapravljenih dni?“

Pater gleda te uboge roke. Vsa skrivnost vesoljstva je nakopičena v eni duši. Človek hoče do sočloveka, podaril bi mu rad vse svoje bitje, izpovedal vso svojo notranjost, pa je to prevelika naloga. Prepričani smo o svoji lastni vrednosti, opaja nas lepota namišljenih vrednot. Gremo in si ustvarimo iz sočloveka bitje, ki bi ga radi imeli. Všeč nam je, da priznava zaklad, ki ga je našel v nas. A ko čas podre iluzijo in ko stopi pred nas resnični človek, bitje, ki nam je namenjeno, tedaj je hudo. Pa smo sami krivi.

Da, pater ve mnogo. Pozna drobne skrbi vsakdanje borbe za življenje. Ljudje mu odpirajo domove, da vidi skrbno gospodinjstvo, topla ognjišča, zbegane poglede dvomečih ljudi, zapah-

njena srca, odrevenele duše. Prihajajo po moči in poguma, prosijo ene dobre besede, iščejo domače govorice, kjer je vsaka pesem, vsak pozdrav tuj.

Prihajajo kot ta deklica; vprašujejo. Pater ozdravlja z eno pravo besedo, tolaži, dviguje.

Ljubezen . . . Sreča . . . Pozna vse to . Vse življenje na svetu, vse zunanje življenje se vrti v hlepenju po sreči. Kako naj tej preplašeni duši pove, da ni grešila, vsaj zavestno ne?

„Vidite, ljudje smo zelo samoljubni. Prepričani smo, da hočemo pomagati sočloveku, a se ne vprašamo, iz kakšnega nagiba. Je vse morda le naša osebna želja, da si povečamo svetno ugodje?“

„Resnica je vse, os življenja je. Ne morete je pa spoznati takoj. Bolje je raniti človeka z resnico kot pa mu jemati življenje polagoma s sladko lažjo. Če je mož, bo prenesel udarec — a laž vodi le v smrt. Zdaj pojdite in naj vam

bo samota in tujina v spoznanje.“

Vdihuje sladki zrak tolažbe. Divja sreča zmagoslavskih dni jo je zapustila, a zapustil jo je tudi dvom, tisti težki strah, ki se je bil vsesal v vsako uro veselja, v njene noči in sanje. Tisti dobri mir je z njo. Kot da jo je pobožala nežna roka.

Ne more moliti, samo kleče počiva.

Kako sladko je imeti vero, ki ohranja otroško srce sredi razvalin sveta! — NEVA RUDOLF.

POMLAD

Spet je toplo in spet je pomlad. V belo nebo so se škorci vrnili, jurjeve svetlo so vzcvete, mačice so v srebro zadrhte — v te sanje, v ta tihi odmev . . .

Ali niso hiacinte zasijale in tulpe v mavrični lok zažarele in veter zadihal je v jug? — Ali ni mi na čelu zavzdihnil en sladek poljub? —

NEVA RUDOLF

KADAR ČITAM v časpih o odkritjih spomenikov v čast javnim delavcem, umetnikom, generalom, narodnim herojem in tako dalje, mi vedno šine v glavo misel, da bi morali Slovenci postaviti spomenik slovenskim kuharicam in služkinjam. Ta preprosta slovenska dekleta so storila za slovenstvo mnogo več kot vsi naši diplomatski predstavniki. Ta dekleta so prva zanesla v svet slovensko ime, združeno in ovenčano s poštenjem in častjo. Ko je bila leta 1948 še vsa naša emigracija zaprta v taboriščih, je bila Argentina prva in edina dežela, ki je slovenskim beguncem odprla vrata na stečaj. Sprejemanja naših ljudi ni omejila ne na starost ne na poklic, še pri zdravniških pregledih so prišle v poštev le nalezljive bolezni. Čudil sem se velikodušnosti južnoameriških Špancev in začel poizvedovati po razlogih. Prejel sem naslednje pojasnilo: argentinski ministerski krogi, pri katerih služi toliko slovenskih deklet, so zaradi poštenosti teh

UTRINKI

deklet zelo spoštovali Slovence. Ko so zvedeli za njihovo žalostno usodo v begunstvu, so dejali: Če so vsi Slovenci taki značaji kot njihova dekleta, naj pa le kar vsi pridejo v Argentino . . .

Tudi v Gorici in Trstu bi bili nositelji slovenskih list ob volitvah dostikrat v zadregi, kje zbrati dovolj podpisov, ki so potrebni za veljavno vlaganje list, ako bi se ne mogli zanesti na slovenske služkinje. Toda te značajne Slovence se niso ustrašile riskirati svojih položajev in so zmerom rade manifestirale svojo narodnostno pripadnost s tem, da so dale svoja imena na liste slovenskih kandidatov.

Usoda beguncev gotovo ni zavidanja vredna, vendar se mi zdi, da je vsak begunec na boljšem kot člani komunistične partije doma. Mislim zlasti na one tam, ki imajo še drobec soli v glavi in malce

spoštovanja do samih sebe. Groza me oblije od glave do pete, ko pomislim, kaj vse so že morali verovati člani komunistične partije, odkar je slovenski komunizem v sedlu doma. Kako so morali pogosto kar čez noč spremeniti svojo politično vero pred vojno in po njej! Če bi skušal njihova politična verovanja podati v slikah, mislim, da bi ustvaril eno tistih nerazumljivih kubističnih slik, kjer se najbolj nemogoče barve prelivajo druga v drugo in človek zaman premišljuje, kaj naj bi slika pomenjala.

Spominjam se, kako so komunisti na ljubljanski univerzi kričali, da je Rusija zaščitnica slovenskih narodov, in poveljevali Stalina, ko je sklenil s Poljsko prijateljsko pogodbo. Takrat so bili naši komunisti največji sovražniki Nemčije in Hitlerja. Toda kmalu potem je Stalin sklenil pogodbo tudi s Hitlerjem in vsak od ene

strani sta planila po ubogih Poljkih. Pa so morali naši komunisti čez noč menjati prijatelje in sovražnike, na sovražni strani so ostali zaenkrat le — kapitalisti. Dve leti potem je Hitler udaril po Sovjetiji in kaj se je zgodilo. Kar naenkrat so bili zapadni kapitalisti dovolj dobri, da jih je Stalin sprejel za zaveznike, s Stalinom so jih sprejeli tudi naši komunisti . . .

Stalin je zmagal s pomočjo kapitalistov in bil silen junak. Kdo si je upal kaj reči zoper Stalina in njegovo Sovjetijo? Vse je moralo proslavljati tega mogotca, če ne . . . Toda že leta 1948 si šel v Jugoslavijo v zapor, če se nisi pravočasno spomnil, da je čez noč postal Stalin z vso Sovjetijo vred v očeh naših komunistov velik falot. Sovjetski komunisti so imeli početje svojih bratcev v Jugoslaviji za velik zločin, pa tudi ne dolgo. Prišel je čas, ko so sami degradirali Stalina in mu naprtili dolgo vrsto zločinov. Ubogi komunisti, kako morajo spreminjati svojo politično vero! — R.R. N.S.W.

NOVINARSKI KADET

TE VRSTE PIŠEM, da bi vzbudil med našo emigracijo večje zanimanje za tiskano besedo, ki ima na milijone ljudi magično moč, če ji vitezi peresa hočejo služiti. Ko bo naša skupnost bolje povezana, bomo verjetno lahko izdajali MISLI pogostejše, zato bomo tudi morali pripraviti večjo sodelavsko skupino. (Rusi imajo v Melbournu svoj tednik in celo svojo tiskarno!)

Besedi "novinarstvo" in "časnikarstvo" nam že kar dobro označujejo namen in vlogo te važne literarne vrste. Žurnalistika je beseda, ki izhaja iz francoske „jour“, po naše dan. Beseda torej pomeni nekaj, kar naj bi bilo pred nami vsak dan.

Stari Rimljani so objavljali dnevna oznanila na javnih mestih, pisana na pergamentu ali vosku. Pravi razmah pa je dobilo novinarstvo šele po odkritju tiska. (Gutenberg.) Napočila je „tisku“ moderna doba. Isto besedo uporabljajo drugi jeziki: press, stampa, imprenta... Od prvih tiskanih časopisov do danes je velik razvoj. Danes tiskajo dnevnike v milijonskih nakladah, ki imajo za sabo precizno organizacijo. Ta je malo mar bralcu, ki se iz dnevnika seznanja z novicami pri zajterku, kosilu ali na vlaku.

Tisk je služil in še služi dobrim in slabim namenom. Poslužujejo se ga politiki, trgovci, države, cerkve in vsi oni poedinci in skupine, ki želijo širiti svoje ideje med mase. V večini dežel na zapadu uživa danes tisk skoraj neomejeno svobodo. V Avstraliji lahko celo komunistična TRIBUNA napiše domala vse, kar papir prenese. Lahko dokazuje, da je belo črno, da smo emigranti fašisti in da so uporniki na Madžarskem le podli kapitalistični hlapci in reaktivarji.

Pod raznimi diktaturami je pa seveda stvar drugačnaka. Tudi tisk mora gledati na vse skozi naočnike, ki jih predpiše partija ali vladna klika. Seveda tudi na zapadu ni bilo vedno tako kot sem omenil. Svobodo tiska so kupili pogumni pisci in svobodoljubni borci na račun lastne svobode ali celo za ceno življenja.

Večkrat slišimo krilatico: Ah, to je časnikarska rasa! Res je, da tisk tudi v svobodni družbi lahko pretirava ali celo laže. Toda vse ima svoje meje. Tudi tu velja: Laž ima kratke noge. Za to poskrbi konkurenca pri drugem časniku ali listu. Sicer pa obstajajo razni tipi tiska: eni so umerjeni in na dostojni višini, drugi pa radi tiskajo na naslovno stran storijo o lepi blondinki, ki je zbežala z moževim prijateljem. Kakor imamo prvovrstne hotele in poleg njih beznice, tako so na trgu tudi resni dnevniki, zraven pa škandalozni s temu primernimi ilustracijami. Ne smemo pozabiti, da svobodno časopisje tudi večkrat razkrinka podzemne skupine in pokvarjene politike, če jim zločine lahko dokaže. Brez dokazov je pa urednik seveda tudi brez orožja in bi s svojim razkrinkavanjem samo tvegati težke tisočake, če ga ob-

dolženec toži zaradi žaljenja časti.

Resen časnik se navadno ne zaleti in ne napravi iz majhnih demonstracij revolucije. Rajši počaka, da prejme poročilo iz bolj zanesljivih virov. Tudi imajo razne poročevalske agencije in novinarska združenja lastnih deset zapovedi za svoje nastavlence in člane. Delodajalci pričakujejo, da se nastavljenci drže etičnih (nравstvenih) pravil, po katerih novinar v prvi vrsti ne sme poročati laži, pa naj bi bilo to iz osebnih, političnih, ekonomskih ali verskih razlogov. Seveda razni novinarji taka pravila radi prezrejo, kar pa je razumljivo. Saj tudi vsi zdravniki in celo duhovniki ne ravnaajo vedno tako, kot jim velela stan.

V nekateri meri imajo prav oni, ki zastopajo totalitarne ideje in trdijo, da tudi v demokracijah ni svobode tiska. Kapitalisti, ki nadzirajo veliko časopisje, preko njega lahko podpirajo politične stranke, ki so naklonjene kapitalu, in tako zavajajo široke in nevedne sloje. Tega ne moremo utajiti.

Ko sem na olimpijskih igrah govoril z nekaterimi novinarji iz Titovine, so trdili še več. Dejali so, da v demokracijah celo sodnike vzgajajo in plačujejo kapitalisti. Mi tega ne moremo stoprocentno zanikati, vendar, dokler posamezniki in skupine ne trepetajo pred tajno policijo in se ne boje napisati svoje pritožbe v javnosti, najsibo še v tako majhen časopis, svobodni družbi ne preti nevarnost.

Zelo mi je ugajalo, ko sem videl pri olimpijskih igrah, kako je moj urednik pazil, da ne bi povzročil sovjetskim tekmovalcem neprijetnosti ob povratku domov, če bi objavil njihove izjave količkaj netočno. Ob drugi priložnosti je sydneyski urednik poslal „teleprint“ trikrat v pregled, samo da ne bi njegov dnevnik napačno črkoval neko rusko besedo, ko se je urednik zavedal, da danes skoraj en milijon avstralskih prebivalcev razume tuje jezike.

Seveda pa nastajajo napake kljub vsej pazljivosti. Večkrat samo na račun nevednosti, ki je sovražnica nas vseh, posebno novinarjev. Nekoč sem čital v podeželskem avstralskem tedniku, da so se zbrale na neko konferenco dame iz raznih dežel. Slišati je bilo toliko lepih jezikov! Ena udeleženka je govorila tudi — avstrijski!

Dober novinar se mora zmerom učiti in iskati več in več znanja. Čeprav se ne more v vseh strokah enako dobro izobraziti — življenje je prekratko — vendar mora korakati vzporedno s časom in napredkom. Saj mora tudi dober zdravnik zasledovati napredek zdravilstva v medicinskih glasilih. Dobro oborožen novinar ne sme nikoli biti zadovoljen s svojim znanjem. Bogatiti mora svoj jezik, zasledovati periodičen tisk, čitati svetovno književnost, ponavljati zgodovino (in zemljepisje!), seznanjati se s političnimi in ekonomskimi vprašanji in še s tolikimi vrstami znanja. Če napiše samo po dva članka vsak dan, zneso to

na leto okoli 700 člankov. Za tako množino napisane snovi je treba imeti veliko v glavi. Od tega, kar se je naučil, seveda večino pozabi, ko se čas odmika. Podzvestno mu pa le veliko ostane v spominu in to ga bogati.

Razne države so odprle posebne novinarske fakultete. To je za novinarstvo kot stan velikega pomena. Na ta način so dobili novinarji priznanje z najvišjih mest — matere-univerze so jih sprejele med svoje. S tem pa ni rečeno, da je vsak diplomiran novinar že tudi odličen v svojem poklicu. Neki slovenski urednik in pisatelj mi je rekel, da spozna kolego-novinarja že po očeh. Mislim, da mu lahko verjamem.

Tri važne novinarjeve kakovosti so:

1. Čut za to, kaj je novica in kaj ni.

2. Sposobnost, da iz tega, kar je slišal in videl, izbere le to, kar je res važno.

3. Vrlina, da tisto, kar je izbral, jasno in točno opiše, čeprav ne poroča vsega dobesedno.

Težko je vdahniti čut za to, kaj je novica, človeku, ki ga sam nima. Je nekako tako, kot če bi skušal opisovati barve človeku, ki je slep za barve. Vendar je takih malo. Večina ljudi zna ceniti novico, ki to ime zasluži sicer ne bi milijoni brali dnevno časopisje.

Novinar mora imeti tudi to

pred očmi, da njegovo pisanje ni namenjeno le visoko učenim ljudem. Večina bralcev ne pozna vseh besed, ki jih najdeš v slovarju. Zato ne morejo vedno dojeti preveč abstraktnih ali nerazčlenjenih misli z dolgimi in nenavadnimi besedami. Stavki naj bodo kratki, čeprav na drugi strani literat pokaže svojo spretnost večkrat s pol strani obsega-jočimi stavki. Vendar moramo vedeti, da čitamo knjige po navadi v mirni sobi, časopisje pa hitro v natrpanem vlaku.

Naj ponovim: opazovanje, čitanje, oblikovanje in primerjanje — te reči so potrebne pisatelju in novinarju. Naj navedem nekaj pasti, ki se jih mora novinar izogibati: Pravilno je napisati: Peter III., kralj Jugoslavije. Toda: kralj Grkov, kralj Belgijcev; Napoleon, cesar Francozov... Tudi je dobro vedeti, da je tridesetletna vojna trajala trideset let...

Novinarstvo je razdeljeno na mnoga polja, kakor vojska na „rode“. Obsega: novice, politiko, ekonomijo, družabnost (social news), kriminal, šport in še mnogo drugih.

Ko pišemo poročilo za časopis, se ravnajmo po petih angleških „Wh!“

WHO? — WHEN? — WHERE? — WHAT? — WHY?

Prihodnjič bomo odgovorili na vprašanje: KAKO PIŠEMO INTERVJU — LJENKO URBANCIC.

Slovenska knjiga v tujini

SE BOLJI KOT doma pogrešamo v tujini iskrenih in dobrih prijateljev. Često nas muči domotožje in tlači otožnost, ker se čutimo tako same. Zlasti takrat, ko se vračamo utrujeni s celodnevne dela v skromne sobice in domove. Zaželimo si dobre besede in malce razumevanja, ki ga tujina nima za nas in ga nam ne daje. Za tujino smo mi le del produktivnega aparata, masa delovnih sil, ki jih potrebuje za svoj gospodarski razvoj in napredek.

V takih trenutkih osamelosti in otožnosti se čisto ne zavedamo, da obstaja tudi v tujini dober in iskren prijatelj, ki je pripravljen priti k vsskemu v sobo, samo če ga hoče sprejeti. Ta prijatelj je naša slovenska knjiga. Ne samo, da nas tolaži in nam dela družbo v tistih samotnih urah, odkriva nam tudi lepoto slovenske besede in veča poznanje sveta in problemov, ki mučijo današnjega modernega človeka.

Če se dva stara prijatelja srečata, sem prepričan, da se nobeden od njiju ne pomišlja potrošiti tri šilinge in povabiti prijatelja na čašo piva. Tudi za tako zvestega prijatelja kot je slovenska knjiga, ni potrebno potrošiti več kot tri šilinge na teden. Kot poverjenik Slovenske Kulturne Akcije za Avstralijo sem pomislil, da je mnogim težko naročiti knjige, ker mislijo, da so preveč drage in da je treba vse naenkrat plačati. Da bi omogočil nakup slovenske knjige čim večjemu številu, sem pripravljen sprejemati kakoršne koli obroke na račun. Celoletna naročnina za knjige, ki bodo izdane v tekočem

letu in od katerih bodo v platno vezane stale skupno samo sedem funtov. To zneso približno tri šilinge na teden. Za ta denar bo vsakdo prejel:

6 številc kulturne revije MED-DOBJE;

2 knjigi poezij;

3 knjige romanov, oziroma novel;

1 knjigo VREDNOT;

30 številc GLASA Slov. Kult. Akcije.

Vse te publikacije bodo znesle skupno okoli 1600 strani tiskane izbrane slovenske besede. Med letošnjimi romani bosta izšla:

Zorko Šimčič: ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE; povest iz življenja slovenskih izseljencev v Argentini;

Ruda Jurčec: LJUBLJANSKI TRIPTIH; roman iz sedanje Ljubljane.

Ob tej priložnosti bi rad naše ljudi opozoril na lanskoletno knjigo **DHAULAGIRI**. Opisuje pohod argentinskega moštva na vrhove Himalaje. Spisal jo je slovenski hribolazec **Dinko Bertonec**, ki je bil član te posadke. Lepo branje nudijo tudi **Velikojnjev LJUDJE** in za razvedrilo bi priporočal **Maroltovo: ZORI, NOČ VESELA**.

Bodisi, da se odločite le za posamezne knjige ali pa celotno zbirko, pohitite z naročili na moj naslov, da lahko čimprej javim v Argentino vaše želje in naročbe.

Moj naslov je:

Zvonimir HRIBAR

30 Urana Road,

Albury-Lavington,

N.S.W.

SKOZI AVSTRALSKE OČI

(Nadaljevanje.)

SEDAJ BOMO spregovorili o tem, kakšno stališče sta zavzela napram prej omenjenim poskusom druga in tretja generacija priseljencev.

Ne mislim se spuščati v vse podrobnosti, le bolj na splošno bom pokazal, kako so reagirali otroci in otrok otroci naseljencev. Težave so bile kajpada tudi v tej reči. Vendar ne povsod enake. Nastale so predvsem tam, kjer je mladina ene narodnosti bila v rednih stikih z mladino druge narodnosti. V nekaterih krajih, bodisi na deželi ali v strnjeno naseljenih mestnih predelih, otroci niso videli nikogar, razen svojih lastnih staršev in njihovih znancev.

Navedel bom troje vrste reakcij

1. Prva je bila ta, da so si nekateri poedinci med mladino skušali osvojiti šege in navade in jezik staršev v skrajnih oblikah. Skušali so namreč biti še vse večji narodnjaki kot njihovi predniki. Predobro se spominjam mladega Nemca iz S.A., ki se je tako vživel v nemško literaturo in mišljenje, da se je imel prej za Nemca kot za Avstralca. Adolfa Hitlerja je častil kot velikega voditelja Nemcev. Drugače je bil iskren človek in je hotel po svojem prepričanju tudi uravnati življenje. Ko je 1. 1939 izbruhnila vojna, je sam pri sebi ugotovil, da je njegova prva dolžnost do Nemčije. Sklenil je, da bo pomagal Nemcem, če pridejo Avstralijo, ne pa Avstraliji proti Nemcem. . . . Ni treba poudarjati, kako nevarna je te vrste reakcija med mladino katerekoli narodnosti.

2. Druge vrste reakcija je šla v nasprotno skrajnost. Nekateri mladi ljudje so s premislekom in kar nasilno zavrgli vse, kar so jim skušali dati narodno zavedni starši, češ: Vse to nima mesta v novem svetu in je škoda časa za te reči! Naj navedem samo en zgled. Neka judovska naseljenka je pisala 1. 1914 o svoji hčeri, ki se je bila z dušo in telesom „poamerikanila“:

„Govorim z njo v židovskem jeziku, odgovarja mi v angleščini. Le včasih, ko sva sami med sabo, spregovori kakšno besedo v mojem jeziku. Pred tujci ne spravim iz nje ene besede po naše. Če ji rečem: hčerka moja, govori po naše, da te razumem, mi odgovarja: Ni lepo po tvoje govoriti, ti si še vsa zelena (Greenhorn). Pa to še ni vse. Še hujše se dogaja. Iz mene hoče narediti kristjanko! Ob sobotah ne smem prižgati sveče. Če jo prižgem, mi jo upihne. Vse naredi naravnost proti moji volji in to mi para srce, da se neprestano prepirava. Ker jaz in moj mož drživa v hiši judovske šege in navade, naju obtožuje, da zaradi naju ne more povabiti v hišo svojih znancev in znank. Sam jo je, pravi, in se naravnost norčuje iz očeta in matere.“

Ta zgled — mimogrede rečeno — dovolj kaže, kako prav je, če se novo naseljene matere nauče vsaj za silo govoriti angleško. Končno le ni preveč lepo, da starši zahte-

vajo od otrok, da se nauče materinščine, sami se pa nič ne potrudijo, da bi otrokom prišli naproti pol pota s tem, da skušajo obvladati angleščino. Vsekako je pričakovati večjega soglasja v družini, kjer mati zine kakšno po angleško, kadar otroci dobijo obisk angleško, govorečih znancev. Taki otroci se ne bodo „sramovali“ povabiti na dom koga od svojih prijateljev.

3. Tretje vrste reakcija, morda od vseh najbolj značilna, je v tem, da so otroci sicer skušali staršem ustreči, pa le s polovičnim zanimanjem in navdušenjem. Učili so se jezika in šeg staršev, dokler si niso mogli drugače poamagati, o prvi priložnosti so pa vse opustili in zavrgli. Ne da bi stvari nikakor ne marali. Le nepotrebno se jim je zdelo in ljubilo se jim ni. Čemu si nalagati poseben trud in delo, ko je drugega dovolj? Na drugi strani je pa ta mladina prav rada plesala evropske narodne pleske, navijala na gramofon pesmi in skladbe svoje narodnosti, se udeleževala kulturnih prireditev, si nadevala narodne noše in podobno — le da se ni bilo treba učiti težkega jezika staršev. Te vrste mladina je bila tista, ki je uvedla v časopise in liste svoje narodnosti „English Pages“ — angleške strani — polagoma pa celo začela izdajati zgolj angleško pisarne periodične publikacije za „tu rojene“ Madžare, Ukrajince itd.

(Opomba prevajalca: Vse zgoraj omenjeno velja med drugimi narodnostmi v polni meri tudi za Slovence v Združenih Državah Amerike).

Naravno je bilo, da so se mnogi starši močno razburjali nad svojo mladino, ki je kazala druge ali tretje vrste reakcije. Ne samo očiten odpor, tudi golo tiho nezanimanje je starše bolelo. Nazadnje so pa le morali uvideti, da sila tudi v takih rečeh ni mila. Bolj ko so silili otroke v sobotne šole za materinščino, bolj ko so jih navajali, naj bi brali liste in knjige v lastnem jeziku, hitreje je otroke lenoba in nezanimanje porivalo v reakcijo pod številko 2 — odpadali so do kraja! Večina staršev je morala po dolgih poskusih priznati: Ne moreš plavati proti premočnim tokom! Tako je neki luteranski pastor opravičil luteransko cerkev v S. A., ki so ji očitali, da ni znala ondodnim Nemcem rešiti nemščine:

„Če skušaš vzgajati tu rojene Nemce v dvojnem 'Volkstumu', v nemškem in avstralskem, pa v dvojnem jeziku, v enem, ki so ga podedovali od prednikov, v drugem, ki ga jim je dala tukajšnja rodna zemlja — kakšen bo uspeh? Nekaj časa bodo imeli občutek, da je božja naredba taka, in bodo skušali ubogati. Toda počasi jim bo tiše in tiše govorila zavest, ki pravi: Tvoja sveta dolžnost je, da ohraniš nemško dediščino! Kaj hočemo? Mladina, ki ni doma doživljala bogastva nemške kulture in jezika, preprosto pravi: živimo pač v angleški deželi . . .“

SLOVENSKI KLUB V MELBOURNU

vabi na

„Tradicionalna Jurjevanje“

v Prahran Town Hall, Greville Str., Prahran
dne. 27. aprila 1957 ob 7 uri zvečer.

Odbor.

NA KOROŠKEM

TRIJE MOŽJE SO, ki nosijo vsak svojo težo bremena in odgovornosti za življenje slovenske narodne manjšine na Koroškem: Dr. Tischler vodi politične boje, brani pravice jezika v šoli in upravi in enakopravnost Slovencev pred zakoni Avstrije, je urednik lista in glavni zastopnik koroških Slovencev v mednarodnih manjšinskih organizacijah. Kanonik dr. Bluemel ima skrb za dušno pastirstvo slovenskega dela škofije, župnik in tajnik družbe sv. Mohorja, dr. Hornboeck, je po mojem vtisu glavni gospodarski svetovalec za skupne ustanove, ki služijo prosveti, dobrodelnosti in splošnemu napredku.

Nisem se poprej tako jasno zavedal, kot sem videl na mestu, da so Slovenci na Koroškem od Hitlerjevega nasilja sem razen Mohorjeve družbe izgubili dobesedno vse ustanove, ki so jih poprej v desetletjih s trudom in žrtvami gradili. Sedaj so (te ustanove) v nemških ali partizanskih, komunističnih rokah. Po vojni je bilo treba graditi vse znova. Štabi mladih, podjetnih in spretnih delavcev, ki so se nabrali okoli omenjenih treh, so v detetih letih v izredno težavnih razmerah dosegli več kot lepe uspehe.

Zavodi šolskih sester so vzgojevališča slovenskih bodočih gospodinj in mater. Iz šole v Tinjah pride vsako leto lepa vrsta pokovanih slovenskih fantov, bodočih gospodarjev. V Celovcu v hiši Mohorjeve družbe žubori novo življenje v sesterskem konviktu za mladino, ki hodi v celovške šole. Znani so novi slovenski koroški pevski zbori, igralske družine, gospodarski in gospodinjski tečaji po deželi in Slovenci zopet močnejše nastopajo pri škofijskih cerkvenih slovesnostih.

Gredice novega življenja na Koroškem so skrbno pripravljene in že dajejo svoje cvetove in sad. Najznačilnejši uspeh manjšinske politike je dvojezična šola na Koroškem. Mnogi so dvomili nad njo. Ali sreča je, da so misel nosili in izvajali ugledni šolniki in vzgojitelji kot sta dr. Tischler in dr. Inzko. Dr. Tischler sam smatra dvojezično šolo za svojega neobglenčka, ki je noč in dan predmet njegove skrbi in ljubezni.

Politične razmere na Koroškem so za demokratične Slovence najneugodnejše, ki morejo biti. Na eni strani imajo opravka z avstrijskimi socialisti, ki veliko raje delajo s titovci in njihovo „ljudsko fronto“ kot s katoliškimi demokratičnimi Slovenci. Na drugi strani pa je avstrijska Volkspartei,

ki je v nekaterih avstrijskih deželah in zvezni vladi krščansko demokratična, a na Koroškem v glavnem le liberalno nemška nacionalistična, ker je v njej znani šovinistični koroški Bauernbund, ki je napram Slovincem bil vedno najbolj sovražen.

Strahotni udarci, ki so jih naši bratje na Koroškem doživeli po prvi in drugi svetovni vojni, med njima in kasneje, so pustili tudi med našimi ljudmi težke sledove. Vse to je treba upoštevati, ko hodiš po Koroškem, opazuješ in čutiš: Pravo čudo božje je da je naš narod še tod ostal. Tudi zadnje in najhujše ujme je vzdržal in tudi sedanjí rod je dobil moze in žene, ki so mu utrlí pot v nov, vesel in blagodejen zagon.

Ko sem se vozil proti Gospe Sveti, Dobrli vasi, v št. Jakob, Beljak in Spital, sem imel priložnost videti, da je raven življenja na splošno mnogo višja kot je bila po vojni. Ceste so razširjene in izravnané, s trdim površjem po poljih delajo kmetje večinoma s stroji, elektriko je videti povsod, ljudje so lepo oblečeni, hiše obnovljene, lične. Častiti g. Zaletel, ki nas je vozil — on je kar naprej na vozilu po misijonskih potih od župnije do župnije — je povedal, da je napredek znaten in so si ljudje kar dobro opomogli.

V Spittalu ob Dravi je še vedno taborišče. Kakih 400 Slovencev živi tam. Le malo jih čaka na preselitev preko morja, drugi so dobili stalno delo in je taborišče njihovo nekako začasno stanovanje. Precej je ostarelih in bolnih. Župnik Klemenčič pastiruje med njimi. S prof. Slaparjem skrbita tudi za taborišča v Salzburgu in Astenu pri Linzu na Nižje Avstrijskem. Vsak mesec hodita tja in delita najnujnejšo pomoč tistim, ki si sami ne morejo pomagati. Liga Katoliških Slovencev Amerikancev bi seveda morala imeti vsaj desetkrat toliko darov in prispevkov, da bi mogla pokriti vse upravičene potrebe in zadostiti prošnjam. Pa že to, kar je, je dragocen dokaz, da Slovenci mislijo na svoje brate, ki so jih vojne in povojne prekucije nedolžne vrgle v skrajno stisko in bedo. Povsod sem čutil in videl velik pomen dejstva, da ima Liga svoje zastopnike in da je vsaj kaj malega vedno na razpolaganje za reševanje ljudi iz največje bede in stiske. Z župnikom Klemenčičem sva obiskala grobove dekana Hafnerja, župnika Burje in drugih, ki so v Spittalu prekinili begunstvo in se preselili v večno domovanje. — Dr. M. Krek v Sv. Slov.

KRIZEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Junction Shaft: — Sporočam, da sem prejel poslani ZBORNIK iz Argentine, lepa hvala. Sem ga bil prav vesel. Nekaj sem že prebral in sem našel tudi članek o Avstraliji in o nas. Moram priznati, da ga je pisec še kar nekam prav skupaj spravil. Pošljite mi tudi KOZAMURNIKA. Druge knjige, ki jih imate v zalogi pri MISLIH, imam že skoraj vse. Pred kratkim smo imeli tu veliko nesrečo v tunelu, vendar smrtnih žrtev hvala Bogu ni bilo. Naj omenim, da ne smemo pozabiti na sv. mašo v juniju za padle ob 12. obletnici pokolja po izdajstvu v Vetrinju. —

Stanko Šušteršič.

Fairfield: — Moj mož Stanko se je ponesrečil v Snowy Mountains in je še sreča, da ga ni ubilo. Leži v bolnici. Malo poprej smo kupili hišico tu v Fairfieldu in smo sedaj pod lastno streho. Upajmo, da bodo moža kmalu pozdravili. — Zalka Grmek.

Lakemba: Moram se pristočno zahvaliti za lepi mesečnik VERA & DOM, ki sem ga ravno danes z veseljem prejel. Prav enako lepo se zahvaljujem za KOLEDAR AVE MARIA in list, ki ga na dva meseca tako redno pošiljate. Zelo sem vesela, da imamtoliko lepega slovenskega branja, da ni nikoli dolgčas. — Ema Kowalska.

Sydney: Dovolite, da se predstavim. Doma sem iz Nove Sušice pri Pivki. Slovenka. V Sydney sem

prispela v nedeljo 10. marca. Takoj ob prihodu nam je na postaji razdelil slovenski dečko majhne zavojčke z napisom: DOBRODOŠLI. Radovednost mi je pripomogla, da sem hitro odprla in zagledala slovenski časopis. Spreletel me je občutek radosti. Takoj sem sklenila, da moram napraviti prijateljstvo z MISLIMI, ki so mi prav všeč. Našla sem v njih mnogo zanimivega in tudi šaljivega. Zato bi prosila, da bi ustregli moji želji in mi pošiljali list na naslov, ki ga prilagam. Za uslugo se že zdaj zahvaljujem. — Emilija Kapelj.

VICTORIA

Richmond: — Res sem vesel, da imam MISLI, ker mi je tudi tukaj v Avstraliji vedno v veselje, če morem kaj slovenskega čitati. Ko sem prvič videl ta list pri znancu, sem takoj vprašal, kje ga lahko naročim. Takoj sem se dal naročiti in sem že nekaj števil dobil. Zdaj sem pa v bližini drugega svojega prijatelja in sem tudi njega nagovoril, da se je naročil na list. Segel je v žep in dal funt, ki ga s to pošto pošiljam skupno z naslovom novega naročnika. Kakor je poprej prijatelj Brez mene seznanil z listom, tako sem zdaj jaz drugega. Upam, da se bo ta veriga še nadaljevala. Prav lep pozdrav. — Edvin Bembič.

Richmond: Z listom MISLI smo prav zadovoljni in mu želimo mnogo napredka v bodočnosti. — Jože in Nada Bole.

IZLET NA MT. MACEDON, VICTORIA

V NEDELJO 3. FEBRUARJA sem se zgodaj zjutraj odpravil na pot. Cilj za tisti dan je bila gora Mt. Macedon. Vozil sem se skozi sadovnjake mimo bogato obloženih hrustevih dreves. Bilo je jutro, obetajoče vsakovrstno zgoščeno lepoto.

Vozilo je pridno požiralo milje, pa jih ni tako hitro požrla. Pokrajina se je spreminjala. Cesta je zdaj rezala skozi močvarno in po njej so se sprehajale jate zerjavov in čapelj. Vodno gladino v močvarah so pa pokrivala divje račke in gosi. Moj avto jih ni prav nič plašil. Malo pozneje smo bili med holmi, poraslimi z žlahtnimi jablanami, ki so tudi obetale bogatega sadu. Narava povsod nudi mnogo lepote, le človek jo prerad prezre in brezbrizno hiti mimo do svojega cilja.

Dospel sem v Gisborne in bil spet enkrat, po mnogih letih, pri slovenski službi božji. Na mestu sem bil pol ure pred prihodom melbournskih izletnikov, ki so prišli z busom in imeli med seboj p. Bazilija. Med mašo je bilo ljudsko petje, česar poprej tako dolgo nisem slišal. Spomin na preteklost me je popeljal v one čase, kom sem se udeleževal službe božje na Kostonjevi nad Gorico. Bilo mi je, kakor da sem spet tam. Moral sem se skoraj uščipniti, da sem se zavedel: resnica je ta, da si pri slovenski službi božji z rojaki

z vseh vetrov Slovenije — na petem zemeljskem kontinentu . . .

Po evangeliju je pater prebral Sončno pesem sv. Frančiška. Po prebranih verzih „bratu vetru“ sem se spomnil, kako je ta stari bratec veter med potjo robantil okoli mojega vozila in mi šviral potovanje. Menda ga posebno jezi, da mu z avtomobili zastavljamo prosto pot skozi puščino, po kateri je stoletja in tisočletja svobodno gospodaril . . .

Takoj po sv. maši so štirje avtobusi potegnili okoli 200 izletnikov na Mt. Macedon. Mnogi so pa bili z lastnimi prevoznimi sredstvi že pred njimi na cilju. Na vrhu so nas prav prijazno sprejeli odborniki Slovenskega kluba. Tudi „kranjske“ so bile že kuhane in so nam jih servirali na papirnatih krožnikih s svežim kruhom in gorčico. Marljiva ga. Hartmanova je skozi ves dan skrbela, da jih kljub veliki potrošnji ni zmanjkalo, in proti večeru je bila črna kot dimnikar, ker se ji je pač prerado kadilo v obraz iz peči. Dva njena sina sta pa neutrudno igrala na harmoniko, da so se izletniki vrteli kar na hrapavi cesti, ker ni bilo nič pripravnejšega za podposkočne noge.

Javno priznanje moram dati vzajemnosti in vzorni slogi rojakov, ki je na žalost med Slovenci ni zmerom in povsod opaziti. Bog daj, da tako ostane! Če se to zgodi,

nam ne bo težko gledati z vsem zaupanjem v slovensko bodočnost.

P. Bazilij je tekal semintja s filmsko kamero in lovil vanjo poedine skupine rojakov. Jezil se je na sonce (pozabil je menda, da je malo prej z navdušenjem bral „Sončno pesem“ . . .), ki se mu je nagajivo rogalo izza oblakov. Upam, da je vseeno napravil zanimive posnetke, čeprav morda ne v taki meri, kot si je bil predstavljal. Morda bo celo MISLIM poslal kak izdelek te vrste.

Na povabilo članov odbora sem šel na pohod med goste nasade iglavcev. Hodili smo čez drn in strn. Pod nogami se nam je vdajala mehka preproga iz odpadlih igel. Veje so bile polne ptičkov, ki so poletovali z drevesa na drevo in radovedno zrl na čudne prikazni, ki so se skoraj plazile pod nizkimi vejami. Ta izlet nam je bil vsem v velik užitek. Brez vse nesreče ni bilo: ga. Šajnvič je izgubila čevlji, pa smo ga z združenimi močmi srečno našli.

Pred nami je zasvetila jasa — prehod in gozda iglavcev v gozd evkaliptov. Drevje je postajalo bolj redko, zato je pa bilo po tleh dovolj skal in kamnatih kupov. Vsedemo se na neko tako kamnato skupino z željo, da bi nas kamera ujela v svojo oblast. Naenkrat odskoči g. Verbič kot da ga je pičil gad. Res smo ugotovili, da je dobil neprijetno injekcijo, toda k sreči je ni povzročil gad, ampak neke nedolžne mravlje. Nedolžne, pravim, bile so pa tako velike, da takih do takrat še nisem videl.

Z zanimanjem sem opazoval, kako se je mladina vse popoldne po svoje zabavala. Med drugimi živahnimi igrami so igrali tudi košarko in čas jim je kaj hitro mineval.

Verjetno so mnogi izletniki v svojem spominu ta dan združili z mislijo na „semenj“ in farno žegnanje iz nekdanjih dni . . . Tudi meni se je tako godilo, ko sem postal deležen sladke potice in podobnih dobrot, ki jih zna samo slovenska gospodinja pripraviti.

Mt. Macedon je verjetno za Melbournčana nekako to, kar je

šmarna gora za Ljubljane. Na vrhu sicer nima cerkve, ima pa veličasten križ, ki je postavljen v spomin padlim vojakom. Od njega je krasen razgled, da vidiš na vse strani v daljavo, le do Ljubljane ne seže. Za nasade po pobočju gore skrbi Forest Commission in ne skrbi slabo. Vendar ni zasajen ves breg, ampak samo izbrane točke. Vse ostalo je še zdaj neokrnjena narava, ki je pa tudi po svoje lepa in privlačna.

Končno naj povem, da je izlet organiziral melbournski Slovenski klub. Generalni vodja je bil France Hartman, avtokoloni je načeloval Jože Golenko. Poleg slovenskega duhovnika smo imeli med seboj tudi hrvatskega v osebi č. g. Mihaliča. Moram priznati, da je bila vsa organizacija odlična. Mislim, da gre glavna zasluga Zlatku Verbiču, predsedniku kluba. Vse je bilo lepo, če je pa bila kakšna pomankljivost, je ljudi naučila izkušnja, kako jo drugič preprečiti. Saj gotovo ta prvi izlet ni bil tudi zadnji. — Jože Maček.

SPOZNANSTVO

Sem slovenska vdova, pridna, rada vesela, starejša. Iščem moža, ki bi me rad imel. V poštev pride tak, ki ima hišo in avto. Ponudbe s sliko na naslov: Frančiška Majer, Turgay Grovedale Rd., Geelong, Vic.

ZABAVE V PADDINGTON HALL-U, SYDNEY, V LETU 1957

1. Predpustna: Nedelja 24. februarja.
2. Povelikonocna: Valikonocni ponedeljek, 22. aprila.
3. Zimska: Nedelja 9. junija.
4. Spomladanska: Nedelja 6. oktobra.
5. J. Pobožicna: Na Stefanovo 26. decembra.

Dohodki od vseh navedenih zabav poidejo v blagajno Slovenskega Doma.

Slovenci

v Perthu in okolici!

Kupujte vse svoje potrebščine največji trgovini Zapadne Avstralije

pri **BOANS-u**

OGLASNA DESKA SLOVENSKEGA DRUŠTVA, SYDNEY

Odbor „Slovenskega društva“ (Sydney) je odločil, da začne z izdajanjem lastnega mesečnega vestnika ali poročila, v katerih bi sprožil kampanjo za organizacijo društva ter nabavo, oziroma preureditev Slovenskega doma. V to svrhu je bilo zamišljeno prvotno, da bomo razmnoževali nekaj mesečni „bulletin.“ Ker pa so številke pokazale, da bi bila ena stran v „Mislih“ cenejša in učinkovitejša, me je odbor pooblastil, da v sporazumu z urednikom „Misli“ začnem s to društveno „Oglasno desko.“

Verjetno je bilo to vprašanje dobro rešeno, obenem pa bodo tudi „Misli“ edino vseavstralsko glasilo Slovencev, pojačane za eno stran.

Ljenko Urbančič.

Gospe Plesničarjevi, soprogi našega podpredsednika, želimo skrajšnje okrevanje po nesreči, ki jo je doletela 20. marca v Mona Vale, ko jo je avto z nepoznanim soferjem podrl in poškodoval, da so jo morali odpeljati v bolnico.

Vsi oni, ki se zanimajo za petje, igre in glasbo, so prijateljsko vabljeni na sestanek v soboto dne 6. aprila ob 6. uri zvečer v Slovenskem domu.

Slovenska dekleta, ki so prispele pred nekaj tedni v Sydney,

se počutijo osamljene, ker delajo pri avstralskih družinah in se zaradi slabe angleščine ne morejo dobro sporazumevati. Naša kulturna referentka Neva Rudolfova jih bo učila ob četrtkih angleščino. Ob sobotnih večerih in nedeljskih popoldnevih pa bodo imele priliko povseliti se v domu.

Kje ste, fantje?

Poleg slovenske pisarne v Domu, kjer posluje slovenski duhovnik in urednik „Misli“, pater Bernard Ambrožič, je sedaj že tudi urejena pisarna Slovenskega društva, kjer slovenska trobojnica oživila prikupno sobo.

Eno steno krasí slika matere z detetom, delo našega slikarja g. Stanislava Rapotca. Na drugi steni pa je naslikal naš komercialni artist, g. Boris Miklavčič, grafičen zemljevid Slovenije.

G. arhitekt Milan Fretze je dal dobre nasvete za preureditev stare ropotarnice, ki je sedaj sedež Slovencev v N.S.W. Stroški niso presegali deset funtov. Lepe zavese je podarila naša požrtvovalna podtajnica.

Vendar so pri vsej preureditvi igrali najvažnejšo vlogo fantje iz Doma, ki so z navdušenjem in

optimizmom vložili dolge večere trdega dela . . .

Hvala gg.: Jozetu Urbasu, Dragu Ilijašu, Petru Selaku in Petru Bizjanu, Stanetu Zavšku, Romanu Reji in Rencu Trinku.

Kadar bomo položili na tla še masonite v vrednosti pet funtov, bo pisarna popolna. Upamo, da se bo po tej objavi našel več kot eden darovalec ter poslal svoj ček.

Nova stanovalca v domu sta g. in ga. Golgranc, ki sta že tudi pridno pomagala pri družabnih večerih.

Velikonočne slovenske butarice bodo prodajale dekleta na povelikonocni zabavi v Paddingtonu. Dobiček bo šel v društveni sklad za Slovenski dom.

Tudi potice bomo jedli na isti zabavi; tako so nam obetale naše gospodinje.

Ne pozabimo srečanja na isti zabavi. Srečke so po dva šilinga, nagrade pa so sledeče:

- 2 preprogi (£80)
- 1 slika, delo g. S. Rapotca
- 1 ura (£13)
- 2 kokoši
- 1 galon olja,
- 1 ducat steklenic piva.

Tudi ta dobiček bo šel za preureditev Doma in nabavo miz in stolov.

Prijavnice za Slovensko društvo lahko dobijo vsi dobronamerni Slovenci in Slovenke, če pišejo na naslov:

Secretary Slovene Society,
121 Queen st.,
Woollahra.

Čeki naj bodo napisani na Slovene Society (Sydney).

Članski prostovoljni prispevki za tekoče leto so: samci ali družine 10 šilingov, dekleta 5 šilingov.

Rezervirajte mize za povelikononočno zabavo pismeno ali pa po telefonu: FB 1085.

G. Jozef Pliberšek iz Snowy Mountains je priložil pismu z izpolnjeno prijavnico in denarjem tudi kratke vrste: Želim Vam ves uspeh in pa — varčevanje z denarjem.

Hvala g. Pliberšek, pametne besede!

Kaj sem prispeval za Slovenski dom v Sydneyu: Dar, posojilo, delo, propagando, kritiko?

Ne pozabite na sobotne družabne društvene večere!

ZA NAŠO SKUPNOST

(Konec s prve str.)

MI SPADAMO SKUPAJ

Veliko psov je zajčja smrt. Mi nimamo zajčje narave in tudi zajčje krvi ne. Slovenci dobro poznamo vlogo preganjanj, kljub temu pa svoje vloge na razumemo kakor bi bilo treba. Ker namreč nismo zajčje narave, zato tudi ne spadamo v isto vrsto preganjanj, ki se ne morejo braniti. V nas je pogum, pri nas je korajžar! Ne vzamemo tako zlepa česa zares, kadar pa pravimo, da gre zares, se nikogar ne ustrašimo! Ga ni. Naši naglavni grehi so: brezbržnost, lahkomišljenost, malomarnost, če bi kaj mislili, bi imeli veliko premišljevali. Ne držali bi križem rok, branili bi se, kadar bi nas zastrupljali z napačnimi idejami in krivimi nauki, opozarjali bi na krivice, ki se gode našim za mejami, po širnem svetu razkropljeni pa bi se zbirali, delali in skrbeli, da se ne razgubimo in ne potopimo. Mi spadamo skupaj.

Naš razum in skupna korist nam narekujeta, da se ogiblujemo vsega, kar nas razdvaja, in iščemo tistega, kar nas vse druži. Avstralsko sonce res včasih pripeka, toda to sonce je svobodno. Zato pa mi vsi, ki živimo pod svobodnim soncem, ohranimo ljubezen do vsega, kar je naše, ostanimo zvesti. Zberimo in pogovorimo se kot prijatelji, kot družina, vsi za dobro vseh. Črpajmo in zajemajmo iz zdravih idej, uvedimo demokratično postopanje, poskrbimo za čiste račune. Vsi tako ravnamo od Sydneya pa preko Melbourne in Adelaide do vseh naselbin, kjer prebivajo rojaki, ki imajo prav

tako plemenito srce in blago misel. Taki se povežimo, taki se združimo v čvrsto zvezo. Ljubezen za ljubezen, zvestoba za zvestobo! Mi spadamo skupaj.

Če nimaš ljubezni, nisi nič. Ako želimo poiskati zanesljivo merilo zvestobe in ljubezni do svojega, pogledajmo brate iz slovenskega Primorja! Naši iz Primorja se ogibljujejo preprirov in brezplodnih razprav, ne iščejo sebe, cenijo in upoštevajo samo tisto, kar je bistveno važno. Primorska mati je naučila svoje otroke slovenskega jezika kljub temu, da jje imela toliko drugih skrbi in težav, da se ni videla iz njih. Opravila je veliko in važno narodno delo. Ljubezen ne pozna daljav niti krajevnih razlik. Če smo doma iz Gorenjske, Štajerske, Koroške ali Primorske, naj živimo v Evropi, Ameriki ali Avstraliji, vsi in povsod ostanimo zvesti! Mi spadamo skupaj.

KJER NI GRMA, NI SENCE

Kjer ni organizacije, ni življenja. Tako je ustanovljeno in ne more biti drugače. Celo kadar se nerodne ovčice poženejo na zelene pašnike, gredo spredaj tiste z zvonci okoli vratu. Brez zvonca ne gre, zvonec opozarja, drami ter vabi in kliče skupaj. Slovenci v Sydneyu smo dolgo premišljevali in tuhtali, česa nam manjka, da ne moremo zaživeti in se dvigniti na kulturnem in narodnostnem polju. Na koncu konca pa smo le iztuhtali, da nam manjka zvonca, in zato smo se povezali v Slovensko društvo.

Treba nam je življenja. Življenja pa ne more biti, ako dela na kulturnem in narodnostnem polju le peščica ljudi. Vsaj dosedaj

je bil položaj tak in zaradi tega nismo mogli priti dalje kot smo — to se pravi: nikamor. Po prizadevnosti in trudu naših duhovnikov ter majhnega, veliko premajhnega števila požrtvovalnih laikov smo se začeli zbirati na zabavah, ki pa so žal ostale samo zabave. Kulturni program je izostal. Isti ljudje so nam preskrbeli in uredili družabne prostore v veliki in lepi hiši v Sydneyu, katere imenujemo svoj dom, Slovenski dom. To je v toliko res naš dom, da se tam nemoteno zbiramo in družimo, kupljen in plačan pa še ni . . .

Žetev je veliko, toda delavcev je malo . . . Pomislimo, koliko še ni storjenega, in vse to je treba opraviti! Na kulturnem, socialnem in narodnostnem polju še ni ničesar narejenega. Kje so pevski zbori, orkestri, igralske družine, otroški vrtci, knjižnice, kaj je storjeno za pomoč bližnjemu, kako je s športnim udejstvovanjem? Pomislimo, kako lepo bomo živeli, ko bo enkrat vse to opravljeno in postorjeno! Približajte se z veseljem, priskočite in pomagajte! Vsem dobronamernim so odprta vrata, za vse je prostora, za vse je dela! Samo z združenimi močmi bomo to delo zmogli. Samo s skupnim naporom in z dobro voljo vseh bomo enkrat lahko rekli, da je Slovenski dom v resnici naš. V njem bomo v okrilju naše organizacije, Slovenskega društva, uresničili vse tisto, za čemer smo težili in stremeli vsa ta dolga in puščobna leta.

V KREPKIH DUŠAH JE USODA

Ni je v soncu, ni je v vetru . . . Tega ne bomo nikoli dovolj poudarili. Naš človek je rekel: Pomagaj si sam in Bog ti po pomagal.

Dosedaj je delala in se mučila samo peščica ljudi, vsi drugi pa so se lovili „v vetru“, niso poprijeli, kakor bi bilo treba, niso vzeli stvari resno. Vzemimo stvar resno. Vsak naj prispeva po svojih zmoglostih, vsak naj prispeva na svoj način. Priložnost imamo, da pridemo končno enkrat pod streho in sicer v dvojnem smislu: Prvič bomo „pod streho“ v društvu, v organizaciji, in drugič bomo pod otipljivo in vidno streho v Slovenskem domu. Torej pogum!

Odprte so nam vse možnosti, da se lepo razvijemo. Kulturni in narodnostni delavci bodo zazvonili z vsemi zvonovi. Socialo čuteči in požrtvovalni ljudje bodo premišljevali, kako bi mogli vsaj v najtežjih primerih nuditi nekaj pomoči bratom v nesreči. Pritegnili in zaposlili bomo mlade in tudi najmlajših ne bomo pozabili. Znali se bomo primerno predstaviti na zunaj, da nas svet vidi in spozna. Slovensko društvo in Slovenski dom bosta žarišče in ognjišče, od tam bo prihajal ogenj, ki nas bo grel, od tam bo prihajala luč, ki nam bo svetila . . .

Zdaj je čas, da se izkažemo, če smo, kaj smo in koliko smo! Izkažimo se z žrtvami in delom. Pokažimo voljo, zanimanje in veselje. To so naše stvari in nikogar drugega se ne tičejo. Kakor si boš postal, tako boš spal. Kakor si boš stvari uredil, tako boš imel urejene. Če se bomo izkazali, če bomo žrtvovali, prispevali in gradili, bomo s tem koristili sami sebi, bomo storili nekaj v dobrobit vseh Slovencev v Avstraliji in posredno tudi za blagor svojega naroda. — Ni je v soncu, ni je v vetru . . .

Andrej Traven.

Z VSEH VETROV

O BODOČNOSTI POLJSKE ugibajo razni politični krogi in navajajo se naslednje možnosti: 1. Gomulka, ki je sedaj v sedlu, se bo v doglednem času začutil dovolj močnega, da prekliče svobodo, ki jih je dal Poljakom, posebno pa Cerkev. Nikar pozabiti, da je Gomulka še zmerom komunist kot je bil. Komunist popusti, kadar mu tako kaže, pa samo čaka na trenutek, ko bo spet lahko napel drugačne strune. 2. Če bo Gomulka predolgo odlašal s komunističnim nasiljem, ga bodo njegovi stalinistično nevdaltnjeni tovariši odstranili in sami sprožili val novega nasilja na Poljskem — po zgledu Madžarske. 3. Gomulka si bo ohranil zaupanje sejma (parlamenta) in ga stalinisti ne bodo mogli izriniti. Da ostane v sedlu, ne bo tako hitro preklical prej omenjenih svoboščin. 4. Moskva Gomulko samo tolerira in še to le za nekaj časa. Če se bo skušal ravnati po tem, kar je napovedano v točki 3, ga bo Moskva vrgla, pa če je treba poslati na Poljsko tanke kot nedavno na Madžarsko. 5. Res Moskva Gomulke nima pri srcu, vendar se ne bo tako lahko odločila za invazijo Poljske. Poljska je mnogo večja kot Madžarska, skozi Poljsko drži pot iz Moskve v Vzhodno Nemčijo — zelo neprijetno bi bilo za komuniste, če bi se na Poljskem razvel upor kot se je na Madžarskem. . . . Tako in podobno ugibajo, kaj gotovega pa seveda nihče ne more reči, saj se politični preroki le prelahko zmotijo.

TITOV OBISK V ZDA je samo odložen, ne pa odpovedan. Tako vsaj razumeta stvar obe stranki, Tito in Washington. Ko je Tito odpeval obisk, je pričakoval, da bo Eisenhower obsodil „protijugoslovansko gonjo“, ki so jo baje uganjali Amerikanci, ki so protivilo Titovemu obisku. Eisenhower je pa samo rekel, da bi se rad srečal z vsemi glavami tujih držav in se pomenil z njimi za vzdrževanje miru. Tito ni bil zadovoljen s to izjavo in zdaj je vprašanje, kdaj bo prišlo do „odloženega“ obiska. Kadar se bo o tem spet govorilo, bodo Amerikanci verjetno peli Titu ravno tako dobrodošlico kot letos po novem letu.

JUGOSLOVANSKA EMIGRACIJA je ena najpriljubljenejših tarč domačih komunistov. Ne prestando jo imajo na jeziku in v tisku. Skušajo napraviti s svojo gonjo dvojno propagando, pa se ne zavedajo, da ljudi doma samo mešajo. Na eni strani se s pomočjo „Izseljenske Maticе“ zelo ženejo, da bi domovina imela dobre stike z emigracijo. Poudarjajo velike dolžnosti, ki jih ima emigracija do naroda doma, o njeni odgovornosti pred svetom itd. Na drugi strani pa očitajo emigraciji, da ni nič vredna, da naj pozabi na domovino, da naj nikar ne misli na to, kako se bo nekoč vrnila in lahko zinila kakšno besedo na domači zemlji. Ljudje doma poslušajo in berejo, ne vedo, kaj bi si mislili, pa rajši molče.

HERBERT HOOVER, bivši predsednik Združenih Držav, se zelo boji, da pride v Ameriki do nove depresije, ki bo baje tako huda, da „nam bodo lasje vstajali na glavi.“ Krivdo za bodočo gospodarsko krizo meče Hoover na sedanjo vlado, ki ne pozna nobene varčevanja in dela dolgove, da je strah. Zanimivo je, da je tudi senator Lavše, Slovenec, spregovoril prvo besedo na svojem novem mestu nekako tako: Washington, varčuj, neha izmetavati denar kot be ga imela Amerika toliko kot listja in trave!

FEDERAL LABOUR, avstralska delavska organizacija, je zborovala pred kratkim v Brisbanu. V svojem poročilu se delavski vodje bridko pritožujejo nad „novimi Avstralci“ in njihovimi odnosi do Labour Party. Trdijo, da je nadpoprečno število novih vseljencev v Evropi pripadalo organizacijam s protidelavskimi tendencami. Za vselitev v Avstralijo bi ne smelo biti dovolj, da kdo izjavi: sem proti komunizmu. . . . Poročilo po imenih navaja nekaj organizacij, ki so baje izrazito protidelavske: Ukrajinska Zveza, Rusko Antikomunistično Središče, Slovaška Zveza in Zveza Madžarov. Posebej obtožuje Slovence, da so organizirani po zgledu Hitlerjevih rjavih srajc. — Poročilo je naletelo na ostro kritiko v avstralski javnosti in vladnimi krogi. Nihče nima pravice, je poudarjala kritika, lastiti si monopol nad delavskim razredom. Minili so časi, ko je komunistična partija edina veljala za zastopnico devlavlstva. Danes so ravno delavci tisti, ki se najbolj bore proti komunizmu. Dokaz za to so so uporabi na Poljskem in Ogerskem, pa pred leti v Vzhodni Nemčiji. Prepričani smo, da si Labour Party ne bo pridobila mnogo pripadnikov med novimi naseljenci, če bo delala propagando zoper nje s takimi obtožbami. Avstralci in zlasti voditelji delavske stranke naj nikar ne pozabijo, da bi večina novih nikoli ne prišla v Avstralijo, če bi ne bila postala žrtev komunističnih vlad v Evropi.

DECIMALNI DENARNI SISTEM uvede Indija s prvim aprilom. Tudi v Avstraliji obstaja Zveza za uvedbo decimalnega sistema in jo početje Indije močno zanima. Ni izključeno, do bo tudi Avstralija v doglednem času storila isto. Seveda je res, da so tako spremembo združene težave in stroški. Južna Afrika ima že izračunano, da bi jo taka sprememba stala okoli 8 milijonov funtov. Tudi Angliji so znanstveniki že leta 1951 resno priporočali, naj uvede decimalni sistem v vsem poslovanju. Je pa seveda tudi mnogo odpora zoper to namero. Celo ta razlog navajajo, da bi sprememba pomenila nelojalnost do Velike Britanije. . . .

POMANJKANJE VITAMINA B-12 povzroča pri ovcah hiranje in smrt, tako so dognali znanst-

veniki v Avstraliji. Tega vitamina manjka zlasti na ovčjih pašnikih, ki so brez kobalta. Kako nadomestiti kobalt? Brez njega narodno gospodarstvo Avstralije trpi milijonsko škodo. S tem vprašanjem so se bavili znanstveniki dolga leta. Končno jim je uspelo, da so napravili kobaltove pilule, ki jih dajejo ovcam. Ostajajo v ovčjih predželodcih, se tam razkrajajo v majhne količine in v zadostni meri proizvajajo vitamin B-12. Taka pilula zadostuje za več mesecev ali celo za vso ovčjo življensko dobo.

OVCE PREDSTAVLJAJO za Avstralijo največji vir narodnega bogastva. Avstralija ima okoli 139 milijonov ovac in je lansko leto prejela za volno 333 milijonov funtov. Farmarji so pripravljeni žrtvovati ogromne vsote za vzdrževanje ovac in njih obrambo. V okraju Blackall, Qld., so postavili ograjo, ki je dva metra visoka in dolga 176 milj. Vsaka milja te ograje stane 500 funtov. Ta ograja je postavljena zoper divje pse, „dingos“, da ne bi klali ovce. Te zveri so poprej samo na enem posestvu poklale do 2 tisoč ovac.

SYDNEY!

SYDNEY!

POVELIKONOČNA ZABAVA

(Pirhovanje)

V PADDINGTON TOWN HALL-U

na velikonocni ponedeljek 22. aprila

Zacetek ob 6. uri zvečer

Rezervirajte sedeze in pijaco na: Slovenski dom, FB 1085

(Številka MISLI FA 6534 je mrtva!)

Slovensko društvo.

Odprto pismo Urednistvu

PROSIM UREDNIŠTVO, da moje pismo priobči z vsemi napakami in prepusti korigiranje g. Urbančiču. Pišem tole pismo s tistim strahom, kot sem pred leti pisala šolske naloge. Tak občutek je g. Urbančič dal meni, kakšen pa ostalim čitalcem njegove kolone, ne vem.

S kolono g. Urbančiča so me MISLI prav prijetno iznenadile. Kaj takega nam je že davno bilo potrebno. Upam, da je list dobil s „Kramljanjem“ stalnega iskrenega sodelavca. Delo g. Urbančiča je zdravo za list, koristno in od trajne vrednosti za nas vse, ki želimo da je slovenski jezik čim manje okrnjen.

Emigracija sama je prvi izvor nevarnosti, da jezik obledi, z njim izgubi ne samo svojo lepoto, nego izgublja tudi vrednost kot naše nacionalno bogastvo. Torej moramo to naše bogastvo negovati in čuvati, da se počasi ne pretopimo v pozabljene narode.

Zato je potrebno, da vsi taki med nami, ko smo radi raznih ovir, ki jih emigracija prinaša, izgubili del svojega besednega zaklada, delo g. Urbančiča pristržno pozdravimo.

Vsaka stvar ima svojo dobro in svojo slabo stran. Zamisel in želja g. Urbančiča je krasna in kdor je ne odobrava, ni dober Slovenec.

Samo način, kateri imenovani gospod uporablja pri svojem pouku ni ravno najprijetnejši.

Naj naš rojak ima v vidu, da vsi sodelavci nimajo fakultetne izobrazbe niti višje ali nižje srednje šole, da so med nami mnogi, katerim je bilo dano na možnost le obiskovanje osnovne šole, pa še te morda ne do kraja. Gospod bi tudi moral vedeti, da velikokrat okorna roka, ki okorno drži pero,

sledi občutku prav toplega in globokega srca. Taka srca so občutljiva. Lahko se zgodi, da nekateri skromni, a ponosni sodelavci umolkne, če ga hladna in ostra kritika zaboli. Seveda pa kritika mora biti, brez nje ni nauka in brez nauka ni napredka.

Vedno sem imela občutek, da so MISLI steber naše sredine in edinosti v emigraciji, da so naše pribežališče in naš topli kotiček, posebno kadar občuti eden ali drugi od nas, da je osamljen. To ni čudno, saj smo odšli tako daleč od naše male zelene vesele Slovenije. Čutila sem vedno, da smo taki, ki smo našli uteho za izgubljenim pri MISLIH, vsi ena družina, da je vsak od nas eden izmed nas.

Ton, v katerem nam g. Urbančič deli svoje znanje slovenščine nima te prijetne toplote. G. Urbančič je srečen človek, da ima tako perfektno znanje našega jezika. Naj bo tudi srečen, da ga ima s kom deliti. Verjamem, da ne samo jaz, nego vsi ostali cenimo, da je tako voljen svoje jezikovno bogastvo deliti. Samo prosim, ne v tako pokroviteljskem tonu, saj smo mi vsi ljudje že davno odrasli in težko delamo za svoj pošten obstanek.

Ne vem, kakšni so drugi moji rojaki. Jaz sama nisem iz mleka in vode, niti ni hrbtnica preveč upogljiva, pa smatram, da je potrebno, da bi trud g. Urbančiča rodil obilen sad, da vlije v svojo kritiko in poučevanje malo več toplote. Tako bo tudi on eden izmed nas, delo samo pa ga bo postavilo nad nas.

Ponavljam, da delo g. Urbančiča resnično cenim in želim uspeha, njegov uspeh bo uspeh nas vseh. — Pavla Miladinovič.

Ljenko Urbanec

Kramlja

TE DNI MI JE v naši ulici tako boleče zadišalo po pečenih kostanjih. Suho jesensko ozračje in orumenelo listje sta me spomnila na domovino.

Vendar koledar se ne ujema z letno dobo, zato ni čudno, da je tudi mladi Jože iz sydneyškega Slovenskega doma pozabil 19. marca na svojega ljubega patrona. Šele zvečer je popravil napako: povabil nas je na žganje s čajem.

Pred nedavnim sem dobil obisk iz Coome. Prišla je Počkajeva družina. Gospa Počkajeva, ki prihaja iz nemškega dela Švice, mi je med drugim tudi omenila, da je največkrat ona tista, ki mora opomniti zaposlenega soproga, da pošlje ček za MISLI. Tudi se je potožila, da ne zna čitati slovenščine. Menila je, ali ne bi bilo mogoče uvesti stolpec v angleščini za radovedne ne-Slovenke.

Zdaj vemo, da imamo tudi v Švici dobre zaveznike.

Srečal sem jo pred kratkim v kavarni — po desetih letih. V prvem hipu je nisem spoznal, takoj nato pa je bilo kot včeraj, ko sva bila sosedna v ljubljanski četrti in kramljala po poti iz mesta domov. Danes je ona mamica; čas, ki se je tako urno odmaknil, je ni mnogo postaral.

Kdor si lahko odtrga deset minut časa, naj prečita, v kolikor ni tega že storil, v marčni številki „Misli“ oceno „Knjige o slovenski družbi.“ Cenil bo piščev lep jezik, vsebina pa ga bo opomnila na to pereče Ahčinovo delo, čeprav se mogoče z istim ne strinja v celoti.

Ta slovenski emigrantski tisk, ki mi je prišel v roke, naj omenim:

„Klic Triglava.“ ki ga razmnoženega izdaja skupina okoli „Slovenske Pravde“ v Londonu že deseto leto. Izdajatelj in sodelavci, ko se prizadevajo obravnavati svetovne in slovenske probleme realno in brez predsodkov, zaslužijo za vztrajno delo naše čestitke.

„Razgovori in razgledi.“ ki izhajajo v Kanadi (praktično razmnoženi) kot list Krožka za slovensko kulturo, obravnavajo na dostojni višini politična, kulturna in sociološka vprašanja.

Tiskani polmesečnik „Glas slovenske kulturne akcije“ v Argentini je sad, kateri je izdajateljem v ponos, nam pa naj bo v dober zgled, ko smo tako neboljano zaostali.

Ne strinjam se s piscem „Mozaika“ iz predzadnje številke, ko

pravi, da smo pri emigraciji bili vse prej kot Slovenci. Prvič ni lahko objasniti tujcu z eno besedo, kaj je Slovenija, ko mnogi še tako radi zamešajo celo Jugoslavijo s Češkoslovaško. Drugič pa IRO ni priznal Slovencev, Srbov, Hrvatov in niti Ukrajincev, temveč Jugoslovane in Ruse.

Tako slabi vendar nismo.

Tudi ne razumem kako spravlja neki slovenski list v Ameriki v sklad Petra Karadjordjeviča kot kralja Jugoslavije z zanikanjem postavnosti Tita in njegovega režima. Ni važno, če je kdo monarhist — kot je zgoraj podpisani — ali republikanec, zakaj logika je naslednja: Če so narodi Jugoslavije svobodno pooblastili svoje zastopnike, da odstavijo kralja Petra, potem so po isti računici tudi svobodno izbrali Tita za svojega prezidenta.

Doslednost ni dlakocepstvo, temveč vprav najboljša osnova za poenostavljenje ter reševanje sporov in vprašanj.

P.s: Sicer pa ni važno, če je kdo liberalec, klerikalec, monarhist, republikanec ali separatist. Skupna podlaga je: slovenski narod brez jarma.

Proti koncu marca je bilo objavljenih v „Sydney Morning Herald“ precej pisem v zvezi z emigranti in laburistično oziroma liberalno stranko Avstralije. Neki novopečeni Avstralec, ki je hotel biti bolj avstralski kot sami aborigini, se je med drugim tudi zaletel proti emigrantskim društvom in organizacijam, češ da ovirajo asimilacijo. Pa mu je vrsta starih in novih Avstralcev odgovorila z oporekanjem.

Kar se tiče Labour party, je večina menila, da ta nima bodočnosti med emigranti, dokler se ne izjasni, ali je za nadaljevanje emigracije ali proti njej, ter odredi protikomunističen stav.

Kar se tiče raznih začetnic, okrajšanih imen ali pa zadnjih zlogov priimkov nad in pod članki v „Mislih“, menim, da bi bilo bolje, če začnejo avtorji uporabljati polna in prava imena. Če imajo razloge, posebno zaradi varnosti pred rdečimi agenti, da ostanejo nepoznani, pa naj si izberejo lepo zvoneča ali pa plemiška imena! (Ko sem bil študent, sem pisal kot Ljenko Igorov).

Bralci se bodo tako privadili na imena sodelavcev in jih bodo smatrali kot del svojega življenja.

Zanimivo bi bilo vedeti, koliko narodnih noš posedujemo v vsej Avstraliji. Bilo bi lepo, ko bi priročna dekleta začela z izdelavo istih. Šest parov v vsakem glav-

nem mestu bi bil kar dober začetek.

Dobro je vedeti, da je pravilno pisati: poudariti, napak: povdariti. Prav: drug z drugim, napak: eden z drugim.

Prav: glasba, napak: glazba.

Prav: svatba, napak: svadba.

Prav: čestitati, napak: častitati.

In pa seveda: razumeti, ne pa: zastopiti.

Plešasti Yul Bryner in šarmantna Ingrid Bergman sta me v „Anastaziji“ filmu iz življenja prve ruske emigracije v Franciji,

RAZVESELJIVO!

Skoraj polovica lanskih plačnikov je poravnalo naročnino za letos že v prvih treh mesecih.

To je dobro znamenje. Naročniki so se začeli zavedati, da je izhajanje lista popolnoma od njih odvisno.

Upamo, da bodo tudi drugi posnemali dober zgled in kar najbolj kmalu poslali naročnino za letos.

Močno smo hvaležni tistim, ki tudi dar za sklad priložijo.

Nepismenost med Slovenci

V SLOVENSKI DRŽAVI, meščniku, ki izhaja v Torontu, sem čital, da je v severni Ameriki izpod peresa dr. H. G. Duncana izšla knjiga pod naslovom: „Immigration and Assimilation.“ V tej knjigi, ki je namenjena predvsem ameriškim univerzam in politikom, podaja avtor na straneh 309 in 310 naslednjo izjavo:

„Nepismenost v Jugoslaviji je visoka in se vrsti od 20 do 86 odstotkov prebivalstva. Odstotek nepismenosti je za posamezne pokrajine naslednji: SLOVENIJA 86 Odstotkov; Vojvodina 77.8 odstotkov; Hrvatska-Slavonija 67 odstotkov; Srbija 34 odstotkov; Črna Gora 33 odstotkov; BOSNA IN HERCEGOVINA 20.6 odstotkov. Da stojita Bosna in Hrcegovina najvišje glede pismenosti, se mora najbrž zahvaliti okolnosti, da sta bili v letih 1232 in 1322 pod bogomilskimi kralji, ki so ustanovili šole. SLOVENCIM NA NASPROTNEM EKSTREMU PA SPLOH NIMAJO SVOJEGA PISMENEGA JEZIKA IN SE MORAJO ZA STUDIJ POSLUŽEVATI TUJIM JEZIKOM.“

Kje je dr. Duncan zbiral gradivo in podatke za svojo študijo, mi žal ni znano, ker nimam v rokah njegove knjige, da bi mogel kontrolirati vire, ki jih je navajal za pisanje svoje knjige. Predstavljam pa si, da je kot znanstvenik, čeprav moram v njegove znanstvene sposobnosti resno podvomiti, iskal čim večje število domačih virov (v tem primeru jugoslovanskih) izdanih v francoščini ali angleščini.

Nočem se spuščati v nikako polemiko, ker je nesmiselno in popolnoma nepotrebno, da bi moral kateremukoli Slovincu dokazovati netočnost trditve dr. Duncana in da je nasprotno res: SLOVENCIM, ČEPRAV SMO MAJHEN

spomnila na naše nagajive krilatice, kadar smo si hoteli privoščiti ruske brezdomce:

„Ja bil v Rosiji gaberner, a v Ljubljani plaketer...“ Ruskemu generalu ki je v Parizu služil svoj vsakdanji kruh kot taxi-šofer in so ga njegovi sorojaki še vedno spoštljivo naslavljali z blagorodjem, se pred letom 1917 še sanjalo ni o svoji skorajšnji usodi. Nekateri nas pa smo tudi postali plaketerji, čeprav vsi nismo bili governerji.

Zarečenega kruha se pač mnogo poje.

Tisti, ki boste vsaj do srede leta poravnali naročnino, nam boste prihranili dosti dela in denarja, ko ne bo potrebno v juliju pošiljati opominov, kot smo jih morali razposlati lansko leto. Prosimo, vpoštevajte to!

Pričujoča številka ima 12 strani, ker bi jih morala prva letošnja (dvojna) šteti 16. Skušamo držati obljubo, da bodo MISLI izhajale vsaj na OSMIH straneh, če, če, če... Upajmo, da bomo „če“ lahko izpustili, preden bo leto minilo. — UREDN. in UPRAVA.

IN SKROMEN NAROD, SMO EDEN NAJBOLJ KULTURNIH IN NAJBOLJ PISMENIH NARODOV NA SVETU.

Zavedati se pa moramo, da ni dovolj, če je ta resnica znana samo nam, temveč je nujno potrebno, da nas pozna kot enega najbolj kulturnih narodov tudi tujina, zlasti še moderni znanstveni krogi in politične osebnosti. Vsakemu je jasno, koliko nam lahko tako lažnjivo prikazovanje v modernih znanstvenih in političnih krogih škoduje. Saj mnogi, ki imajo odločilno besedo v mednarodnih problemih, nimajo časa in priložnosti, da bi se podrobno poglabili v probleme, ki jih odločajo, oziroma na katerih razvoj lahko odločilno vplivajo. Često odločajo na podlagi takih informacij, ki jim slučajno pridejo v roke in jih smatrajo za sveto resnico, ker jih je zapisal nekdo, ki ga smatrajo za zanesljivega znanstvenika.

Gotovo bi dr. Duncanu lahko očitali veliko neresnost in malomarnost pri zbiranju virov, toda toliko bolj moramo obsoditi sestavljalce originalnih virov, ki so tako zločinsko popačili resnico. Nihče, niti največji naivnež, ne more trditi, da je mogoče tako statistiko sestaviti pomotoma. Vsakemu mora biti jasno, da so podatki, ki jih objavlja dr. Duncan, samo izrodek največje politične pokvarjenosti. Za njo se skriva zaničevanje in sovraštvo do Slovencev. Zato je tako pisanje velik zločin proti slovenskemu narodu.

Upam, da bodo naši rojaki v USA in Kanadi odločno protestirali pri dr. Duncanu in ga s številnimi dokumenti prisilili, da popravi svojo hoteno ali nehoteno krivico. Le tako bo zadostil ne le resnici in znanosti, temveč tudi Slovincem. — Zvonimir Hribar.

IZ SLOVENSKE DUHOVNIŠKE PISARNE

VELIKI TEDEN pomeni Cerkvi neposredno pripravo na praznik Vstajenja. Posebno velja to o zadnjih treh dnevih. Vemo pa, da so sveta opravila v cerkvah od lanskega leta dalje tiste tri dni nekoliko drugačna kot smo bili vajeni od mladosti.

Drugačna so zdaj zato, ker je sv. Oče Pij XII. obnovil nekdanji red, ki je bil v veljavi dolga stoletja, potem pa nekaj stoletij ne. Veliki četrtek, veliki petek in velika sobota so bili nekdanj zapovedani prazniki in vsi obredi so se vršili pred množico, ki je cerkve napolnila kot ob nedeljah. Zaradi spremenjenih gospodarskih kih in družabnih razmer je v 17. stoletju papež Urban VIII. te tri dni črtal iz seznama zapovedanih praznikov. Ljudje so začeli te svete obrede opuščati in v novejšem času to še vsi pomnimo — so se vršila v skoraj praznih cerkvah. Do tega je prišlo zlasti zavoljo tega, ker se je uvedla navada, da so bili ti obredi v zgodnjih jutranjih urah. Nekdanj pa ni bilo tako.

Sedanji papež je uvedel spet nekdanji red. To se pravi, premaknil je obrede od jutranjih ur na večerne, deloma celo nočne. Že prvi poskus (lansko leto) se je po vsem svetu izvrstno obnesel. Verniki so povsod napolnili cerkve do zadnjega kotička in pazljivo sledili poteku svetih opravil. Tako bo gotovo tudi letos. V vseh podrobnostih glede ure, kdaj se ima kako opravilo vršiti, sv. Oče ni ukazal enako za ves svet. Prepustil je krajevnim škofom, da odločijo glede tega. Vsak vernik naj poišče pri svoji župniji, ob kateri uri je napovedano opravilo za posamezne dni. V glavnih potezah je pa zdaj tako:

Veliki četrtek.

Ta dan je imel Jezus z apostoli zadnjo večerjo — zvečer. Zato naj se tudi v naših cerkvah odsluži sv. maša proti večeru nekako med peto in osmo uro. Mašuje naj samo en duhovnik, vsi drugi prejmejo samo obhajilo in tudi vsi verniki svetnega stanu so povabljeni. Tako je maša velikega četrtega res živa podoba Gospodove večerje z apostoli.

Izjema je samo vsaka škofijska cerkev (katedrala). V teh cerkvah mašuje sam škof dopoldne, da posveti krizmo (za birmo) in sveta olja (za krst in previdenje bolnikov). Pri teh mašah se obhajilo ne deli.

Veliki petek.

To je dan Kristusove smrti, ki je prišlo do nje ob treh popoldne. Zato naj se sveto opravilo tega dne vrši ob tej uri — dopoldne nič! Če je pa pameten vzrok, lahko tudi pozneje, ne pa po šesti uri. Zelo novo se nam pa zdi, da se zdaj sv. obhajilo deli tudi ta dan. Pa v resnici ni novo, samo vrnili smo se nazaj v tista dolga stoletja, ko je bilo vse tako kot je spet zdaj.

(Za obhajilo za vse večerne maše velja to: Tri ure poprej ne smeš jesti trdih jedi in nič alkohola piti, drugih pijač se je treba zadržati le eno uro pred obhajilom, voda sama pa sploh nikoli ni prepovedana).

Velika sobota.

Velika sobota do večera ima biti dan žalovanja, ker je Zveličar v grobu. Vstal je šele enkrat ponoči od sobote na nedeljo. Ob kateri uri je to bilo, ne vemo. Vemo

samo to, da je bil ob sončnem vzhodu grob že prazen. Sveta opravila velike sobote naj se torej vrše v soboto pozno zvečer, še bolje sredi noči. Tako so zdaj v mnogih cerkvah tudi za veliko noč — polnočnice.

Obredi velike sobote so zelo lepi in globoko pomenljivi. Začeno se z blagoslovitvijo ognja, da se ob njem prižge velikonočna sveča. Dijakon zapoje: Luč Kristusova! Blagoslovi se krstna voda, pojejo se litanije vseh svetnikov, nato se prične maša z velikonočno alelujo. Novo je tudi to, da vsa cerkev med petjem litanij ponovi javno svoje krstne obljube.

Kdor je bil pri polnočnici, je zadostil zapovedi, ki naroča, da moramo biti vsako nedeljo pri sveti maši. Seveda se pa maše vrste tudi na veliko noč vse dopoldne prav kot na božič. Ukazano ni, vendar po večini verniki gredo še k eni maši, čeprav so bili že pri polnočnici.

Tak je torej zdaj veliki teden. Prav je, da to vemo, še bolj prav pa, da skušamo vse tri zadnje dni velikega tedna preživeti v duhu s Cerkvijo in še bolj z umirajočim, umrlim in nato vstalim Zveličarjem.

ZA NEW SOUTH WALES

SYDNEY bo imel v aprilu slovensko službo božjo dvakrat: drugo nedeljo kot pot navadi, potem pa na **veliko noč** obakrat ob 10:30. Pred mašo spovedovanje.

MAYFIELD - NEWCASTLE:

Slov. služba božja na **belo nedeljo** 28. aprila ob 11. Cerkev: Mayfield, St. Alphonsus, znana tudi pod imenom AVE MARIA. Do nje pridete po Woodstock ulici. V soboto poprej in pred mašo spovedovanje.—P. Bernard.

P. BAZILIJ OZNANJA

MELBOURNE: Slov. spovedovanje v soboto 6. aprila, veliki četrtek in veliko soboto zvečer od 7-8.

Slovenska služba božja 7. aprila in na veliko noč ob 11. Obakrat pred mašo spovedovanje.

GEELONG: Slov. spovedovanje v soboto 13. aprila od 4-5. Tudi na veliki petek zvečer.

Slov. služba božja na cvetno nedeljo 14. aprila v cerkvi sv. Družine ob navadnem času.

ST. ALBANS: Slov. spovedovanje na veliko sredo 17. aprila ob 7. zvečer. Pete litanije na belo nedeljo (28. aprila) ob 4. pop.

BALLARAT: Slov. spovedovanje v soboto pred cvetno nedeljo (13. aprila) zvečer.

BONEGILLA: Moj obisk tam bo v ponedeljek in torek velikega tedna (15 in 16. april). Bo priložnost za spoved, imeli bomo mašo s slov petjem in križev pot.

ADELAIDE: Velikonočna služba božja bo na velikonočni ponedeljek ob 4. pop. Sacred Heart, Hindmarsh. Pred mašo in po njej spovedovanje.

AVE MARIA KOLEDAR

za leto 1957

je prišel iz Amerike te dni in je zelo lep. Stane 10 šil., po pošti 11. Naročajte na naslov MISLI.

KOTICEK NAŠIH MALIH

NAJPREJ VSEM SLOVENSKIM otrokom po Avstraliji naj-lепši pozdrav!

V lanskim, posebno pa v letošnji prvi številki MISLI sem bila zelo vesela ljubkih dopisov in pesmic, ki so jih poslali naši otroci. Pa glej, kje sta potem ostala Slavica in Slavko? Obljubila sta, da bosta še kaj napisala. Zapisano je bilo, da se bosta vsak mesec oglasila. Obljuba dolg dela — v marčni številki se pa nista nič oglasila...

Veste kaj, otroci, zdaj imamo svoj droben kotiček v listu. Pišite o vsem, kar vas zanima. Vprašajte, če bi se radi česa naučili. Sklepajte z drugimi otroci prijateljstvo. Takole naredimo: Pišite na uredništvo MISLI na 66 Gordon St., Paddington, na kuverto pa zraven pripišite: Kotiček malih. Urednik jih bo pošiljal meni. Vaša pisemca, pesmice, doživljaje, vse bomo objavili in istočasno se bomo porazgovorili in nasmejali.

Da, pa tole sem še mislila: Velika noč bo kmalu. Ali znate risati pirhe, pisanice? Kupite pri trgovcu barvni prašek, pobarvajte trdo kuhana jajca in jim potem z majhnim nožkom ali drugim

trdim predmetom izpraskajte barvo, da ostanejo bele črte, vijuge in figure na rdečih, modrih ali zelenih tleh. Boste poskusili? Pišite mi, kako vam je uspelo.

Aha, še nečesa sem se spomnila. Bila sem osemletna deklica in prav za veliko noč mi je teta dala čudovito lepo barvano podobico z Jezuškom, angelčki, ovčicami, ptički, zajčki... Gledala sem jo in gledala, dolgo. Zdela se mi je, do bom zdaj zdaj pristopila na tisto mehko travico in se še sama igrala z njimi.

In tako je nastala moja prva oesmica:

Jezušček boža ovčico,
zajčka ga gledata dva,
ptiček mu poje pesmico,
angelček varuje Ga.

Jezušček, prosim lepo Te,
srečo na zemlji nam daj,
po lepem življenju na svetu
pa večno življenje in raj.

Zdaj se že veselim vaših pisemc, jih bom težko čakala. Vsem dragim otrokom vesel pozdrav in prijetno Alelujo! — Neva Rudolf.

V SMRLINJU

Narte Velikonja.

XIII.

„Moj Bog!“

Zalka je skočila pokoncu in vrgla odejo raz sebe. Trepetajoča po vsem telesu je stopila na prag in poslušnila:

„Kdo strelja?“ se je vpraševala, v ušesih se ji je še trgal odjek. Pozorno je zrla v noč, nikjer ni bilo žive duše, povsod mir. „Pa je vendar streljalo!“ je dokazovala: bilo ji je, kakor da jo je kdo bil po glavi.

Poteklo je nekaj minut. Na poti se je melinčilo kamenje pod koraki Prislunila je, položila prst na usta in stala kakor okamenela. Streslo jo je in v lice ji je bušila kri kakor sopara:

„On je!“

Takoj nato jo je prevzel čuden strah.

„Kaj bi bil on streljal?“

Korak so se bližali; v hipu, ko bi imel zaviti mimo vogla, je planilo čudno ogorčenje v njeno dušo. Zameglilo se ji je in kot bi iskala duška silnemu občutku prevaranja, je pridušeno poklicala:

„Filip!“

Koraki so se zaustavili.

„Kaj je, Filip?“ je spet vprašala in ves strah in vsa stisnjena boleost ji je odlegla.

„Kdo je?“ se je odzval iz noči.

„Jaz sem!“ je dahnila vsa tresoča se s šklepetajočimi zobmi.

Fant je stopil bliže:

„Zalka si!“ je ugotovil s toplo zadovoljnostjo. „Čisto prav. Bodi tako dobra, prižgi luč in obvezo mi daj. Nocoj prihajam iz boja!“

Deklici je sapo zaprlo od nepričakovanega občutka. Vsa je trepetala. Šele ko je prižgala peto žveplenko, je našla oljnato luč v slepem oknu in ogledala nočnega obiskovalca.

„Moj Bog, kaj ti je?“ je prebledela.

Izpod Triglava

V LJUBLJANI pri Slovenski Matici je izšla nova „Zgodovina Slovencev od naselitve do petnajstega stoletja.“ Knjiga ima 426 strani in je žela že veliko vsestranskega priznanja. Beremo očno, ki pove tudi to, da ima knjiga pečat znanstvene neodvisnosti. To se pravi, da je pisatelj preiskoval zgodovinske vire samostojno in se ni oziral na to, kaj utegne biti prav trenutnemu režimu in kaj ne. Knjigo je napisal profesor Milko Kos, oziroma jo tako predelal, da se lahko smatra za novo delo, čeprav je v resnici le novo izdanje njegove knjige, ki je bila natisnjena 20 let poprej.

IZ VASI BRDO v Beneški Sloveniji poročajo, da ljudje iz te in sosednjih vasi odhajajo v tujino s trebihom za kruhom v ogromnem številu. Lani je na primer odšlo iz vasi kakih 200 ljudi, med njimi skoraj 50 celih družin. Poročilo dostvalja: Če država ne bo kaj resnega storila, da se tem ljudem da zaslužek na rodni zemlji, bodo kmalu vse vasi prazne. Iz vasi Grmek pa poročajo, da se je vrnilo domov 40 fantov od 1000, ki so odšli iz občine po svetu. Ti fantje so prinesli v rojstni kraj nekaj življenja in zlasti pesmi, vprašanje pa je, kako dolgo bodo mogli ostati doma. Verjetno bodo kmalu porabili zaslužek in spet odšli . . .

V MARIBORSKEM OKRAJU je veliko pomanjkanje učiteljstva. Gimnazija v Mežici ni mogla začeti s poukom ob napovedanem času, ker ni bilo profesorjev. Statistika pravi, da bi takoj potrebovali še 315 učiteljev in profesorjev.

GASILCEV, ki so organizirani v

gasilskih zvezah, je imela Slovenija ob koncu leta 1956 skoraj 66.000. Poednih gasilskih društev je bilo nekaj nad 1.000, zvez pa 70. Med gasilci je poleg starejših tudi na tisoče mladine, pa celo 10.000 žensk je organiziranih zoper požare, po večini v podeželju.

KOMUNISTIČNI PRITISK na kmečke posestnike si je našel nove ventile. Izšel je zakonski odlok, da se kmetom odvzame vsa neobdelana zemlja in stavi na razpolaganje zadrugam. Kot znano, so pred časom kmetje smeli svobodno izstopiti iz zadrug, oziroma kolhozov, in so se te ugodnosti tudi pridno posluževali. Komunistom to ni bilo prav, pa so skušali kmete prisiliti nazaj v zadrug z razpisovanjem silno visokih davkov, z določanjem nizkih cen za pridelke in podobno. Kmetje kljub vsemu niso marali nazaj v zadrug, pa so obdelovali pač le toliko zemlje, kolikor so je potrebovali za domačo uporabo in za prodajo na svobodnem trgu. Toda komunisti so uvideli to igro in stopili kmetom na drug način na prste. Včasih so dejali na kmetih, da cesar in zima nikoli ne prizaneseta, zdaj je pa komunizem njihov največji sovražnik.

REKA MURA je odnekaj rada prestopala bregove in pogosto napravila po obrobni poljih ogromno škodo. Zdaj so osnovali načrt, kako ji zabraniti to razdiralno početje. Zgraditi mislijo 37 km. dolg nasip, menda na obeh straneh struge. Stroški so preračunani na 170 milijonov dinarjev. Kdo bi mislil, da je to velika vsota in se komaj izplača. Toda vedeti je treba, da je Mura samo v letu

1956 napravila s svojimi povodnjimi škodo za skoraj dvakrat toliko dinarjev.

PISMO IZ SLOVENIJE pravi: Pri nas je stanje nekakega ustaljenega trpljenja, potrpljenja in čakanja v upanju, da še ni vse izgubljeno, da se vsak čas lahko kaj odrešilnega zgodi. Mladine je mnogo izgubljene za kakšno pametno življenje, največ je pa take, ki sedanjega stanja ne mara, pa tudi ne ve, kaj bi bilo bolje. Živi kar tjavendan . . .

SOCIOLOGIJA ali KNJIGA O CLOVEŠKI DRUŽBI, se dobi v Baragovem Domu ali se naroča pri MISLIH. Prvi zvezek po £1-0-0, drugi in tretji po £1-10-0, za poštino en šiling posebej. Kdor pa naroči vse tri zvezke, dobi vse za £3-0-0 in tudi poština je všteta.

Knjigo ima v zalogi tudi p. Bazilij v Melbourneu.

SLOVENSKA PISARNA

v Baragovem Domu (121 Queen St., Woollahra, Sydney). sprejema naročila za HRANILNE PAKETE v domovino, ima na prodaj KNJIGE in REVIJE,

sprejema slovenske in angleške knjige za knjižnico, oddaja v domu stanovanja (na željo tudi hrano) slovenskim fantom,

sprejema priglaske za članstvo v Slovenskem društvu, zbira naročnike za Mohorjevo družbo v Celovcu (za 1958), sprejema naročnino za Svobodno Slovenijo in druge liste, itd.

ODPRTA je večinoma vsak dan od 10-12 dopoldne,

od 3-5 popoldne,

od 7-9 zvečer.

TEL.: FB1085

P. Bernard Ambrožič, Drago Ilijaš.

OPOZORILO

ŽE ZDAJ je čas, da si naročite knjige DRUŽBE SV. MOHORJA V CELOVCU za leto 1957 (Koledar za 1958).

Cela kolekcija knjig vas stane £1/0/0. Lahko pošljete to vsoto na MISLI ali prinesete osebno v Slovensko pisarno v Baragovem Domu, Sydney. Sprejeli smo POVERJENIŠTVO za VSO Avstralijo na prošnjo iz Celovca.

Naročniki bodo prejeli naročene knjige NARAVNOST iz Celovca okoli Božiča 1957. HITITE z naročanjem! — P. Bernard, Drago Ilijaš.

NAROČAJTE KNJIGE!

Imamo večjo zalogo slovenskih knjig, povestno-zabavnih in poučnih. Lahko jih dobite, če pišete na naslov MISLI ali pridete osebno v Baragov Dom (121 Queen's St., Woollahra. Tel. FB1085).

Imamo tudi SEZNAM in CENIK knjig. Pišite ponj in ga boste takoj dobili. Ne odlašajte, da boste imeli dobrega branja za proste dni in večere.

Filip je tiščal roko v robcu, ki je bil že krvav, da je kri kapljala od njega. Na obleki so bili veliki krvavi madeži. Fant je sedel na pručico ob njeni slamnjači in drgetal bolečine.

„Moro me je! Pa ne zastoni!“ je stisnil skozi zobe. „Mu že pokazem!“

Zalka je pomislila, da je hotel Filip k Polonci in čutila je oster sunek pod srcem.

„Ali te je hudo?“ se je ugriznila v ustnice in se premagala.

„Ne vem. Obvezo bi rad, Zalka, in če imaš tople vode, da izmijem.“

Deklica je naglo nalila mlačne vode, ki je še stala v loncu ob pepelu.

„Na,“ je rekla in stopila naglo po prstih v sobo po obvezo. Toda na skrinji je bila postelja, drugod v temi ni mogla ničesar najti. Pomislila je; zunaj je slišala čopljanje vode. V hipu se je odločila. Na mizi je imela praznično perilo, vzela je škarje in je odrezala od svoje bele platnene srajce rokav. Nihče je ni slišal: oče Jernej je smrčal in s piskajočim nosnim glasom ga je spremljala mati.

Filip je že čakal in tiščal roko v zapestju.

Ogledala je rano, ki je zevala v dlani, in obšla jo je nepopisna groza.

„Čakaj!“

Natrgala je cefranje od obveze, pomočila ga v šentjanževi oljnati namoček in zamašila rano.

„Ti, Zalka, znaš vse,“ jo je pohvalil Filip in jo hvaležno pogledal. V njenih očeh je videl solze usmiljenja. Preložil je roko, svojo veliko lopatasto roko, in s pozornostjo zrl v njen obraz. Bal se je njenega posmeha, a njeno lice je kazalo samo skrb in obvezovala mu je roko kakor otroku. Filipu je bilo mehko pri srcu in njen izraz na licu je pričal o vnemi njene samaritanske službe. Po obvezi ga je rana skelela: zaradi izgube krvi je čutil v glavi omotico, na čelo mu je stopil mrzel znoj.

Kakor da gleda v svetlikasto kopreno, mu je zamigljalo pred očmi in z rahlim glasom je zaprosil:

„Daj mi vode!“

Še preden je mogel prijeti za korec, ki mu ga je nagnila na usta, je omahnil z glavo v njeno naročje in voda se je razlila po tleh.

Za hip je osupla, a nato je strepetala strašne misli, da ji umre. Nič ni vedela, kaj dela. V srcu je čutila silno bolečino; da odžene bolest, ki ji je zarezala v dušo, se je sklonila nad njegov obraz in pritisnila

svoje lice k njegovemu. Samo za hip in spreletelo jo je, kakor bi mešal ogenj in mraz.

Zmočila ga je na sencih in pritiskala njegovo glavo na svoje prsi.

„Filip, ne smeš umreti, ne smeš umreti!“

Filipu se je počasi, skozi meglo in kopreno, vrnila zavest, blagodejno mu je dela toplina njene bližine, odprl je oči in začudeno zazrl nad seboj dekličji obraz.

„Po-Polonca!“ je stegnil v polzavesti roko, ki ga je zbolela. Bolečina ga je poklicala spet popolnoma k zavesti.

Zalko je klic zbedel v dno srca.

„Ali sem še tu?“ je vprašal.

Zalka se je komaj zdržala solz.

„Šel!“ je dahnila in na njenem licu je bil izraz strašne bolesti.

Odmaknila se je od njega, ko se je dvignil in dejal:

„Daj mi vode!“

Pil je v globokih požirkih, nato se je dvignil in pristavil:

„Domov moram!“

A njegov korak ni bil ravnotežen; opotekel se je po kuhinji in iskal še vode. Roka ga je skelela in bolečina ga je tiščala v glavo. Zagugal se je kakor pijan in se naslonil na podboje.

„Filip,“ je vzklila, „padel boš! Saj ne moreš sam domov. Spre-mim te!“

Vrgla je naglo ruto okoli glave, vzela svetilko in ga podprla pod pazduho.

Šla sta. Filip je skušal hoditi brez opore, toda če se mu je izpodmelinčil kamen ali mu je zdrknila noga, se je nehote oprl na njeno roko.

Zalko pa je v njegovi topli bližini spreletavala bolestno drgetanje, da je čutila, kakor bi jo nekaj tiščalo v grlu. Kadar se je prelila nje gova sapa čez njeno lice, ji je odrekal korak. Drhtela je, grizla si ustnice in čakala njegove besede v strašnem mrzličnem občutku.

„Da bi hodila večno!“ si je želela in se nehote pritisnila k njemu.

„Kako si po-postrežljiva, Zalka,“ je dejal, „in kako čudna je ta pot!“ se je hvaležno nasmehnil.

„Kakor strah sva!“ je rekla ona, zroč na velike snece, ki so lomstile ob grmovju.

AVTO

ENO PRVIH SPOZNANJ, ki jih ima človek po prihodu v Avstralijo, je: Tukaj brez avtomobila ničesar ne moreš. Razdalje so ogromne in motorno vozilo je v tej deželi prav za prav nujna potreba vsakemu delovnemu človeku. Pa sva se z ženo domenila: Najprej hišo, potem pohištvo, končno — avto!

Rečeno, storjeno. Nisem si pa nikoli mislil, da bo z avtomobilom toliko sitnosti.

Prvič se prav zares nisem mogel odločiti, ali naj ga kupim ali ne. Pravijo, da se jih toliko ob avtomobilih smrtno ponesreči. Vsak dan zahteva cesta več ko dvojne človeških življenj. In to samo v državi N.S.W. Poleg tega še kakih 40 manjših nezd. Prav res bi ne bil rad tudi jaz med njimi. Ali ni morda bolje, da si kupiš televizijski aparat, se vsedeš takole ob večerih lepo v naslonjač in pogledaš, kaj je novega in zamivega v zraku? Morda naletiš na kak balet ali kaj drugega takega. Toda ženi taka misel ni bila po volji in smo se nazadnje le odločili za avto.

Pa spet nisem vedel, kakšne skrbi pridejo s tako odločitvijo. Prvič: treba se je naučiti voziti. Najbolje narediš, če se vpišeš v šofersko šolo. Včasih je sicer malo naporno, ker te vzamejo hitro na prometne ulice v mestu, vendar je to najboljše, kar ti more ta šola dati.

Druga skrb. dovoljenje od oblasti, licenca. Moraš napraviti poseben izpit pred prometnim uradnikom. Je vljuden človek to, vendar hoče biti gotov, da nekaj znaš. preden te pusti na cesto.

Poglavitna skrb pa pride, ko izbiraš avto in se sprašuješ, kakšnega prav za prav hočeš imeti.

Šele sedaj sem se zavedel, koliko različnih znamk avtomobilov je na trgu. Prehodiš sem tudi nekaj "second hand yards" in le počasi sem se odločil za nekaj primernege.

Končno je le prišel dan, ko sem se pripeljal zmagoslavno domov v novem avtomobilu. Kar takoj sem hotel popeljati družinico na sprehod, pa na mojo nejevoljo ni hotela žena o tem nič slišati. „Teden dni boš vozil za poskušnjo sam, preden sedem s teboj v avto.“ Tako mi je rekla in pri tem je tudi ostalo.

Vsak dan sem se počutil za volanom bolj gotovega. Začel sem spoznavati nevarnosti na cesti. Šolski otroci! Na splošno imam vtis, da je glede njih boljše kot sem si poprej predstavljal. So kar disciplinirani, lepo počakajo in prečkajo ceste na odkazanih mestih. Nekateri motoristi so vse bolj nevarni. Prehitevajo, kjer je dvojna črta, vozijo prehitro in ne postojajo, kjer zahteva cestni red. Ko sediš za volanom, se vsak dan naučiš kaj novega glede značajev in vedenja raznih ljudi.

Imaš pa tudi veliko zadovoljstvo in prijazno počutje, ko drčiš po lepo tlakovani cesti ali ko prideš zvečer domov, pogledaš na uro, pa ugotoviš, koliko si prihranil na času.

„Ali res še nisi nikogar povozil?“ me je oni dan znanec nagajivo vprašal.

„Res ga še nisem, pa tudi takega namena nimam,“ sem se gladko pohvalil.

Hočem reči: previden bom in Bog daj, da bi imeli tak sklep tudi vsi drugi, ki vozijo in hodijo po naših cestah!—Dr. J. Zurc.

„Saj res!“ je potrdil. Tudi njemu je čudno toplo postajalo pri srcu. In spomnil se je Jakobih besed, da bo Zalko vzel. Nehote je postavil v duhu obe pred seboj, Zalko in Polonco. In čutil je v srcu veliko hvaležnost in silno bolelost, nepopisno toplino in gorko užaljenost.

„E, Jaka se je delal norca!“ je zaključil in kot da ga je kdo udaril v lice, se mu je zdelo, ko je zagledal na grmovju tudi senco svoje lopatke roke.

„Koliko se ti, Zalka, trudiš z menoj!“ je dejal z mehkim glasom, kakor bi jo prosil, naj se le norčuje iz njega. „Vrni se!“

Zalka je zmajala z glavo: „Do hiše te spemim, saj nič ne vidiš brez luči.“ Čudna, neznana sila jo je držala pri njem. Nehote je ujel njeno roko; bila je majhna in se je skrila v njegovi. Ko se mu je spodrsnilo, ji je stisnil prste, da bi kričala neznane sladkosti. V deklici je plala kri, kakor bi jo bičal. In njena mala roka je počivala rahlo v njegovi.

„Ali te še boli?“ je vprašala, kakor bi se rane celile v sekundi. „Malol!“

Stala sta pred bajto. Filip ni vedel, kaj naj reče in se je obotavljal v zadregi. Zdelo se mu je, da ji mora nekaj reči. Nekaj prijetnega, a ni našel besede.

Molčala sta oba.

„Zaspi, truden si!“ se je po dolgem premolku domislila Zalka in mu segla v roke.

„Spi tudi ti!“ je ponovil Filip; preden se je mogel zahvaliti, je že zavila mimo grmovja. Njena luč je metala velik žareč stožer v temo.

Doma je sedla na slamnico in ko je začutila solze na dlani, je vzdihnila:

„Filip, Filip!“

Iz teme nekje se ji je izvil škvarčev obraz. Vrgla se je na lice in gorela kakor v vročici.

„Škvarča ne, škvarča ne!“

Filip pa je na senu prekladal svojo skelečo roko in ponavljal besede Bregarjevega Jake:

„Zalko boš vzel!“

Čudno novo so mu zvenele te besede.

XIV.

V nedeljo je stopil župnik na prižnico in dejal:

SMEŠNICE

Žena možu: „Ali boš že vendar naredil testament?“

Mož: „Bom, ljuba moja, poklič priče.“

Žena gre in pripelje dva soseda.

Mož: „Pozdravljena, vzemita pero in pišita. Najprej zapišita: ‘Poslednja želja Jožeta Mrhe’...“

Žena: „Testamentu se reče poslednja volja, ne pa poslednja želja...“

Mož: „To vem. Ampak dokler si ti zraven, ne morem govoriti o svoji poslednji volji, samo o poslednji želji. Saj sem od dne, ko sva se vzela, imel samo želje, voljo si imela ti. Pojdi in umri, namesto mene, potem bom takoj dal napisati svojo voljo, ki ne bo poslednja, ampak prva po najini poroki.“

Ljubeč očka je s potovanja poslal svoji drobni hčerki lepo punčko. Tako lepe še sam ni nikoli videl, zato jo je hotel imeti v hiši tudi zaradi sebe, ne le zaradi ljubljene hčerkice. Po treh tednih se je vrnil, pa zastoj iskal po hiši punčko.

„Metka, ali si dobila punčko? Pokazži, kje jo imaš in povej, kako ti je všeč.“

„O, zelo zelo lepa je, take nima nobena mojih znank.“

„Pa kje jo imaš?“

„Sosedovi Betki sem jo dala v najem. Plačuje mi zanjo po šiling na teden.“

ZBORNİK-KOLEDAR Svobodne Slovenije je došel. Izredno zanimiva knjiga. Naročajte pri MISLIH. Cena £1-0-0. Po pošti dva šilinga za znamko.

Iz Victorije in S.A. ga naročajte na naslov:

P. Basil Valentin,
Padua Hall, 19 A'Beckett St.,
KEW, Vic.

„Le naprej, kar vstopite, ne zmenite se za psal!“

„Ko pa tako strašno laja. Morda tudi grize.“

„To bomo tako videli, le vstopite. Veste, sem ga šele danes kupil in bi sam rad videl, kako bo.“

KANONI G. PLETERSKEGA

G. Pleterski, bivši oskrbnik v Slovenskem domu, je nekaj dni napovedoval odstop od službe in izselitev. Toda s tem je samo grozil, tako trdi sedaj, „če se ne bo napravil red.“

„Red bi se napravil,“ po mnenju g. Pleterskega, če bi... Podpisani ni hotel napraviti takega „reda,“ pač pa je vzel odstop g. Pleterskega na znanje in se mu zahvalil.

To je bil pa velik „zločin.“ G. Pleterski je obrnil vse največje kanone zoper podpisanega, pozabil jih je pa „naladati“ s krogli, granatami in šrapneli. In mora sedaj streljati zgolj z jezikom, ker druge municije nima. Slišimo na primer, da bosta zdaj, ko g. Pleterski ni več oskrbnik, vzela skorajšen konec Slov. društvo in Baragov Dom. Hudo je to — kajke vse stvari! Dan in ura pogreba Doma in društva bosta verjetno objavljena že v prihodnji številki. G. Pleterski pridno išče pomočnikov, zakaj za pokop takih dveh mrličev res ne zadostuje en sam pogrebec. — P. Bernard.

„Nečisto žensko spoznaš po predrznih očeh in na njenih trepalnicah.“

Hčer, ki ni sramežljiva, trdno varji, da se kje priložnosti, ki jo dobi, ne poprime.

Čuj nad vso nesramnostjo njenih oči ni nikar se ne čudi, če zate ne mara, pravi modri Sirah.

Zapomni si, da razen očeta in mene, katerega črede ovca je, ji nimaš ne dolžnosti ne pravice očitati, ker govori iz tebe napuh in napuh je orodje zlodjevo, da spravi tebe in njo v pekel. Toda nečistniku, ki mojo ovco zapeljuje, ki pohujšuje oči najmlajših in ušesa stark, nečistniku, ki vdira v mojo stajo s trupom, obetajoč medico, in plaši skrbnemu pastirju sanje, bo Bog skrbel za plačilo. Ne skrbi sam, za kar skrbi Pravica, in ogibaj se prihajajoča, da se ne okužiš. Je rod, ki svojega očeta kolne in svoje matere ne blagoslavlja. Je rod, ki se sam sebi čist zdi in vendar ni umit svojih madežev. Je rod, ki oči visoko nosi, in njega trepalnice so kvišku obrnjene. Je rod, ki ima meče namesto zob in s svojimi kočniki žveka, da bi ubožce iz dežele in reveže izmed ljudi požrl, pravijo bukve pregovorov. Zato si zapomni, kristjan moj, ogibaj se okužene hiše in ne sezaj v roke gobavcu, da se te bolezen ne prime in se gobavec ne vseli v tvojo hišo. Toda kamenja ne meči nanje, naj gnusoba sama segnije, da ne boš kriv smrti človekove. Zlodjeva stavba se sama sesede, ako je ne podpira krščen človek. Ti pa jačaj sam svojo moč, da ne omahneš v uri, ko boš poklican in bodo zvezde zorele. In oče varuj svojo hčer in sina uči, da bosta videla in spoznala pravo minuto.

To sem vam dejal, da se tega držite in ne množite bojnih čet Belcebubu s svojo lahkomišelnostjo, poželjivostjo in grabežljivostjo, to sem vam dejal, da se bom lahko izpričal pred Bogom, ko me pokliče in bova preštevala ovce in kozle in jih bo mnogo, ki ne bodo več znali glasu svojega rodu in ne poznali glasu pastirjevega.

Župnik je končal. V cerkvi je zavlada tišina kakor v grobu. Ljudstvo je strmelo predse in stalo na mestu kakor prikovano. Kdor je videl župnikov strogi obraz in žive, v srce gledajoče oči, je povsili oči. In vse je obkrožil njegov pogled: vsakemu se je zdelo, da gleda baš v hipu nanje, ko je govoril besede, ki so mu veljale.

Pod zvonikom sta stala Gravnarjev Filip in Bregarjev Jaka in lica so jima gorela.

STANDARD PAKETI

slovenske tvrdke: Dr KOCE, G.P.O. Box 670, Perth W.A.

Bližajo se velikonočni prazniki! Standard paketi omogočajo hitro ekspedicijo. Tekom 48 ur po prihodu naročila v Trst se paket že odpremi v domovino, tako je sedaj zagarantirana najhitrejša dostava paketov. Vašim dragim doma, kar je zlasti važno v vsaki sezoni, ko so pošte in železnice prebložene z delom.

Vsi paketi so sestavljeni v smislu carinske uredbe, tako so oproščeni uvozne carine. Na vsak paket se pa mora plačati takomenovana carinska in odkupninska taksa. Kdor želi, naj doda za plačilo teh taks 14/-, za katere bo prejemnik paketa dobil doma na roke izplačanih 800 dinarjev, tako bo lahko plačal takso in mu bo še nekaj denarja ostalo. K vsakemu paketu se lahko dodajo 1 do 3 pari Nylon nogavic najboljše vrste po ceni 11/6 za 1 par.

V domovino pošiljamo vsa zdravila, tekstilije in tehnične predmete po najugodnejših cenah. Tako dobite na primer dobro Steyer-Puch kolo za £19.0.0.

I. STANDARD PAKETI PO POŠTI

St. 21 2 kg kave Santos Ia, 2 kg sladkorja kristal, 0½ kg čaja Ceylon, 0½ kg popra v zrnju,	St. 26 3 kg kave Minas Ia, 10 kg sladkorja kristal, 0½ kg popra v zrnju, 0½ kg čaja Ceylon,
4½ kg £3-3-6	13½ kg £5-8-6
St. 22 1 kg kave Minas Ia, 3 kg sladkorja kristal, 0½ kg čaja Ceylon, 0½ kg popra v zrnju,	St. 27 1 kg kave Minas Ia, 10 kg sladkorja kristal, 2 kg riza Carolina Helios, 0½ kg popra v zrnju, 0½ kg čaja Ceylon,
4½ kg £2-3-6	13½ kg £4-0-0
St. 23 3 kg kave Santos Ia, 3 kg sladkorja kristal, 3 kg riza Carolina Helios,	St. 28 2 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 5 kg riza Carolina Helios, 1 kg rozin,
9 kg £4-12-0	18 kg £5-7-10
St. 24 1 kg kave Santos Ia, 5 kg sladkorja kristal, 3 kg riza Carolina Helios,	St. 29 3 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 2½ kg (5lbs.) svinjske masti, 2 kg olja olivnega, 0½ kg rozin, 0½ kg popra v zrnju,
9 kg £3-0-0	18 kg £7-12-6
St. 25 2 kg kave Santos Ia, 3 kg riza Carolina Helios, 3 kg sladkorja kristal, 0½ kg rozin, 0½ kg popra, 0½ kg čaja,	
9 kg £4-9-10	

II. STANDARD PAKETI PO ŽELEZNICI

St. 30 1 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 3 kg riza Carolina Helios, 1 kg olja olivnega, 0½ kg cokolade, 0.150 gr popra v zrnju, 0.100 gr čaja Ceylon,	St. 37 2 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 10 kg bele moke 00, 10 kg spagetti Ia, 5 kg riza Carolina Helios, 4½ kg (10lbs.) svinjske masti, 1 kg olje olivno, 1 kg rozin, 1 kg mila za pranje, 0.500 gr cokolade švicarske, 0.200 gr čaja Ceylon, 0.200 gr mila Palmolive, 0.100 gr popra v zrnju,
18 kg £5-17-6	45 kg £10-9-6
St. 31 1 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 5 kg riza Carolina Helios, 5 kg bele moke 00, 1 kg olje olivno, 2½ kg (5lbs.) svinjske masti, 0½ kg rozin, 0.100 gr popra v zrnju, 0.100 gr čaja Ceylon, 0.050 gr cimeta v prahu, 2 kom vanilije,	St. 38 3 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 15 kg bele moke 00, 5 kg spagetti Ia, 5 kg riza Carolina Helios, 2 kg psenicnega zdroba, 3 kg olje olivno, 1 kg rozin, 0.500 gr mila Palmolive, 0.250 gr čaja Ceylon, 0.250 gr popra v zrnju,
25 kg £6-0-0	45 kg £11-0-0
St. 32 2 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 5 kg riza Carolina Helios, 5 kg bele moke 00, 2½ kg (5lbs.) svinjske masti, 1 kg rozin, 0½ kg cokolade švic, ½ kg čaja Ceylon, 0½ kg popra v zrnju, 0½ kg mila Palmolive, 0½ kg kakao holandski,	St. 39 45 kg bele moke 00, 10 kg sladkorja kristal, 17 kg svinjske masti, 3 kg kave Santos Ia, 5 kg riza Carolina Helios, 5 kg spagetti Ia, 1 kg rozin, 0.500 gr cokolade švicarske, 0.200 gr čaja Ceylon, 0.200 gr popra v zrnju, 0.100 gr cimeta v prahu,
25 kg £8-7-0	87 kg £14-15-0
St. 33 3 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 10 kg bele moke 00, 1 kg rozin, 0½ kg cokolade švicarske, 0.100 gr popra v zrnju, 0.100 gr čaja Ceylon, 0.100 gr cimeta, 0.200 gr Palmolive,	St. 40 17 kg svinjske masti, 10 kg sladkorja kristal, 10 kg bele moke 00, 5 kg riza Carolina Helios, 5 kg spagetti Ia, 1 kg kave Santos Ia, 1 kg rozin, 2 kg mila za pranje, 0.500 gr mila Palmolive, 0.250 gr čaja Ceylon, 0.250 gr popra v zrnju,
25 kg £6-16-0	52 kg £11-10-0
St. 34 1 kg kave Minas Ia, 10 kg sladkorja kristal, 10 kg bele moke 00, 1 kg rozin, 5 kg riza Carolina Helios, 5 kg spagetti Ia, 1 kg olja olivnega, 2 kg mila za pranje, 0½ kg mila Palmolive, 0½ kg popra v zrnju, 0½ kg čaja Ceylon,	St. 41 22½ kg bele moke 00, 17 kg svinjske masti, 10 kg sladkorja kristal, 5 kg riza Carolina Helios, 3 kg kave Santos Ia, 1 kg rozin, 0.250 gr popra v zrnju, 0.250 gr čaja Ceylon, 0.500 gr mila Palmolive, 5 kom. vanilije, 5 kg spagetti Ia,
35 kg £7-5-0	64½ kg £13-15-0
St. 35 2 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 5 kg bele moke 00, 1 kg rozin, 5 kg riza Carolina Helios, 5 kg spagetti Ia, 4½ kg (10lbs.) svinjske masti, 2 kg olje olivno, 0.100 gr popra v zrnju, 0.100 gr cimeta v prahu, 0.100 gr čaja Ceylon, 0.200 gr mila Palmolive,	St. 42 45 kg bele moke 00, 17 kg svinjske masti, 1 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 5 kg riza Carolina Helios, 2 kg mila za pranje, 1 kg rozin, 0.500 gr čaja Ceylon, 0.250 gr popra v zrnju, 0.200 gr mila Palmolive,
35 kg £9-10-4	83½ kg £14-0-0
St. 36 2 kg kave Santos Ia, 10 kg sladkorja kristal, 10 kg bele moke 00, 5 kg riza Carolina Helios, 5 kg spagetti Ia, 1 kg rozin, 0½ kg čaja Ceylon, 0½ kg cokolade, 0½ kg kakao holandski, 0.200 gr popra v zrnju, 0.050 gr cimeta v prahu, 0.200 gr mila Palmolive, 5 kom. vanilije,	St. 43 45 kg bele moke 00, 17 kg svinjske masti, 62 kg £9-0-0
35 kg £8-13-2	St. 44 90 kg bele moke 00 £9-4-0
	St. 45 17 kg svinjske masti £5-5-0
	St. 46 45 kg bele moke 00 £4-12-0
	St. 47 3 pare NYLON DUPONT Ia, £1-15-0

„Požara in smrti sva ga rešila!“ je zašepetal Jaka Filipu. „Naju zavrača.“

Filip je preložil ranjeno roko in odvrnil:

„Saj ne ve, da je njemu grozilo!“

Živen je stal za klopni in se obrnil v stran.

„Kaj pa hočem, če služim pri Lahu!“ si je mislil. „Naj bi fajmošter stradal, pa bi videl!“

„Hihi,“ je dejal v zakristiji škarja Zvirku no uho, „danes mu je pa nekaj dejal. Prihajač mu je dejal in gobavec mu je dejal in nečistnik mu je dejal. Hihi, pa se bo kesal.“

„Komu je dejal?“ se je zagrozil Zvirk.

„Komu? Moru! Še za pričo boste!“

„Prokleta duša smrdljiva, ven se spravi iz hiše božje, ovaduh ti. Ven se spravi, da ne stopi Bog k tebi in te lopne po čeljustih. Komu je dejal? Tebe je mislil, greh zelenil!“

In še preden se je zavedel, ga je Zvirk že sunil čez prag iz zakristije. Možakarji so osuplo strmeli vanj.

Zvirk se ni ozrl, pokleknil je na obe kolena in tesno spuščal jagode rožnega venca skozi svoje tresoče se prste.

Maša se je končala. Zvirk pa je še vedno klečal nepremično na mestu in se ni brgal ne za mežnarja, ki je kolovratil po prazni zakristiji, ne za strežnika, ki je kazal tovarišu na čelo, da pri Zvirku ni vse v redu.

Nihče ni vedel, kdaj je izginil iz cerkve. Pri blagoslovu ga ni bilo več. Ko je odzvonilo ave, je vstal na pokopališču z groba svoje žene in se opotekel pred župnikova vrata:

„Razen očeta in pastirja, gospod, ste rekli, trdo varji svojo hčer, ste rekli, o pohujšanju mlajših, ste rekli, gospod: O pokori očetovi niste nič rekli. Ali je oče izdan pogubljenju, da niste o pokori nič dejali, gospod?“

Klečal je na pragu in se trkal na prsi:

„Kristus bo usmiljen tudi očetu, kakor je bil Kajnu.“

Župnik je dal pijanca zavleči na gorko v mežnarjev hlev in pri srcu se mu je storilo inako, ko ga je gledal skrušenega in potrtega av njegovi pijanosti.

(Dalje.)

Zastopnik firme za N.S.W.:

MR. R. OLIP, 44 VICTORIA ST., POTTS POINT, SYDNEY